

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMÉR

Menekülés a mából

Még a béke aranykorában, vagy harminc esztendővel ezelőtt, felette érdekelte, izgatta, gondolkodásra készítette a színházbajáró közönséget Barrie angol író Egyenlőség című színműve. Arról van benne szó, hogy egy dús gazdag angol család megújítja a magas társadalmi élet egyhangú szórakozásait, hajóra ül és egy lakatlan szigetre költözik, hogy ott üdítő magánosságban Robinson módjára éljen. Paradicsomi szépségű ez az új otthon, elfelejtett édenkert, azonban hiábavaló minden gyönyörűsége a természetnek, végül mégis csak visszatérnek a ködös Londonba, mert embernek mégis csak emberek társasága kell. Nem tudják huzamosabban nélkülözni a kényelmet, a technika vívmányait, az anyanyira megunt civilizációt. A mostani idők zajlása ismét figyelmünk eösterébe dobnak egy lakatlan szigetet. Calf of Man szigetről van szó, amely Észak-Irország partja, közelében fekszik. Ez a hely távolról sem oly barátságos, ismerkedésre készítő, mint a Barrie fantáziájának csodálatosan virágzó, madárdal hangos szigete. Itt folyton viharzik a tenger és vad hullámaival csapdossa Calf of Man komor, zord szirtjeit. Megközelíteni is csak a nyár folyamán lehet rövid néhány hétig a szigetet; aki ott prtra teszi a lábát, azután kénvtelen rabja lesz ennek a kietlen földdarabnak mindaddig, amíg újra beköszönt az elkövetkező esztendőben az a néhány futó, aránylag nyugalmas hét. A védett területnek nyílvánított sziget azonban nem maradhat magára, így egy óre van, akinek ebben a hivatásában le kell mondania minden emberi társaságról, egyedül bolyonghat napborszat esőben, viharban, ködben.

A legutóbb az eddigi ör meghalt és Angliában pályázatot hirdettek a megüresedett állásra. Az államnépársági megszorítást ez alkalommal mellőzték a pályázati feltételekben, mert úgy vélték, jó lesz bárki is, aki hajlandó arra a boldogságra, hogy vállalkozzék egy viharos szigetre önkéntes rabnak elmenni. Lett azonban nagy csodálatkozás, mikor kiderült, hogy nem kevesebb, mint 850 kérvény futott be. Szerencsésen ott nemcsak angolok, hanem egyéb fajta nációk és még messzi Oroszországból is akadtak jelentkezők, akik hajlandóknak mutatkoztak arra, hogy a teljes egyenlőség áldásait felcsereleljék az önkéntes rabeséggel. Egyébként a legtöbb pályázó azzal indokolta kérvényét, hogy nagyon megunták már a modern életet, azért vállalja Robinson szerepét a fejlődés minden ígérteit valóra váltott mában. Egy sohasem észlelt ütemű káprázatos civilizáció kelles közepén tehát nem várt tanulsággal szolgál számunkra eme sors keze a tal élénkített dráma, amelynek nyolcszázötven kérvényező az aktora. Nem kell a kultúra, nem kell a haladás, nem kell az emberek közössége. Mi egy lakatlan kóháma zra vagyunk, amely megközelíthetetlen, amelyet minden oldalról tenger vad hulláma csapdos, mert ott véltük megtalálni azt, amit elvesztettünk: a lelkinyugalomunkat, a szívünk békeességét. Nyolcszázötven ember írta a kérvényt, hogy eljegyezze magát a magánossággal, hogy egyedül hallgassa a tenger mormolását, futó hab zugását, mint valahai szerény száműzött Mikes Kelemen.

Vajon nincsenek-e még sokkal többen, akik hajlandók vállalni ezt a sorsot? Egész biztos, hogy sokkal többen vannak, akik ilyen vagyokat hordoznak bensejükben, sőt ta én is nincs is közöttük, emberek között senki, akinek szívéből olykor ez a sóhaj társ ki ne szakadna: — Ó, de jó volna mindentől távol, egyedül élni egy lakatlan szigeten, búcsút mondani ennek az ugynevezett emberi kultúrának. De miért épp most, amikor megállapíthatjuk, hogy a fejlődés csúspontjához ért? Számolatlan évezredek verejtékes munkája után csodálatos teljesülések aranypartjára értünk, szánjukba hullatja minden édes gyümölcsét a mindentudás fája, vonatok szelik át elkényeztetetlen iramban a prériket, sivatagokat, őserdőket, megnyergelték a tengereket egész városok népét hordozó hajók, miénk a lég,

miénk a sztratoszféra és talán nemsokára a csillagok világa sem lesz több a kíváncsi emberi szem számára rejtély. Minden lehetséges, semmi sem elérhetetlen számunkra, mert a mindennapi lét apró kis küzdelmein túl vagyunk. Megszüntek a megélhetési problémák. A többtermelés révén határtalan mennyiségben torlódik a gabona, kávé, tea, gyümölcs, gyapju és minden egyéb. A gyárak ontják a szöveteket, selymeket, cipőt, fényel, hóvel ellátta a leigázott villamoság, papíros akad tengernyi könyvre való. A tudomány sugara már a legtávolabb zugba is bevilágít, a diadalmas orvostudomány könnyűszerrel legyűri már majdnem az összes betegségeket. A nélkülözést, a nincs szót már akár kitörölhetjük a szótárból. Mert a gazdagság és a civilizáció mai állapotában már a legutolsó koldus számára is akad mindennapi élelem, ruha, rendelkezésére állnak a gyógyulás és művelődés minden eszközei.

Ez a huszadik század legnagyobb diadala, hogy minden megvan. Viszont minden idők legnagyobb tragédiája, hogy holott mindez a valóságban megvan, a gyakorlatban mégis hiányzik az emberiség

nagyobb része számára. Sohasem volt annyi nincstelen, elhagyott, kivetett ember, mint napjainkban. És sohasem uralta borzalmasabb nyugtalanság a lelkeket, mint mostan, amikor a pusztá életet is elsőpörheti az idők viharosarkában huzódzó, fenyegető háborus gondolat. Csoda-e ezek után, hogy e tejjel-mézzelel folyó világban is üzött, elkeseredett, meghasonlott a legtöbb ember? És kétségbeesetten tör fel a testileg, lelkileg végleg megpróbáltatkból a menekülés vágya: — Elég volt a civilizációból, adjatok számomra egy elhagyott szigetet! Pedig nem a civilizációból volt elég, hanem abból, hogy annak dús gazdag ajándékai állandóan csak délibábként lebegjenek a szomjas szemek előtt. És a nyugtanságból volt elég, azokból a halálfélelmes, riasztó történetekből, amelyek már két évtized óta kintparra feszítik a békeességre, családi boldogságra, szelid öregségre vágyó embert. Értjük az új idők Robinsonjait, akik menekülni vágyanak önmagukból, az emberek sorsverte közületéből. Csak egyet nem értünk, hogy a gazdagság és a mindeneket boldoggá tehető fejlődő csúspontján miért késik még az a világos értelem, amely a megelégedettség édeni állapotát teremtené a földre, egy új világpusztulás fenyegető vízözöne helyett?

Öfelsége kinevezte a harmadik Miron Cristea-kormányt

Calinescu belügyminiszter miniszterelnökkhelyettes lett. — Újra kinevezte az uralkodó a királyi helytartókat

Baran Coriolan dr. belügyi államtitkár lett

Bucurestiből jelentik: Öfelsége, az uralkodó, ma a következő, 616-os számú királyi rendeletet írta alá:

1. Tekintettel a kormány lemondására, azt elfogadom.
2. Öszentsége, Miron Cristea patriárkát, biztam meg az új kormány megalakításával.

II. Carol

AZ ÚJ KORMÁNY NEVSORA

A második számú királyi rendelet szövege a következő:

Tekintettel a 616-os számú királyi rendeletre, az alkotmány 46-ik szakasza értelmében az új kormányba a következő minisztereket és államtitkárokat nevezte ki:

Miniszterelnökkhelyettes, belügyminiszter és ideiglenes nemzetvédelmi miniszter: Armand Calinescu.

Igazságügyminiszter: Iamandi Victor.
Hadfelszerelési miniszter: Slavescu Victor.
Közlekedésügyi és közmunkaügyi miniszter: Ghelmegeanu Mihail.

Pénzügyminiszter és a Banca Nationala elnöke: Mițita Constantinescu.
Nemzetgazdasági miniszter: Buioulu mérnök.
Légügyi és tengerészeti miniszter: Paul Teodorescu tábornok.

Kultuszminiszter: Zigre Nicolae.
Nemzetnevelésügyi miniszter: Petre Andrei.
Kisebbségi államtitkár: Silvin Dragomir.
Külgügyminiszter: Gafencu Grigorie.
Földművelésügyi miniszter: Cornateanu tanár.

A nemzeti vagyon leltározásával megbízott államtitkár: Traian Pop.

ALLAMTITKÁROK:

Földművelésügyi: Mihail Serban.
Sajtó- és propaganda: Titeanu.

Belügy: Gabriel Marinescu tábornok.
Miniszterelnökség: Magureanu.
Kultusz: Nae Popescu és Marin Sadoveanu.
Nemzetvédelem: Mihail Gh. tábornok.
Nemzetgazdaság: Victor Jinga.
Belügy: Baran Coriolan.

KIRÁLYI HELYTARTÓK:

Szamos-tartomány: Coriolan Tătaru.
Bucegi-tartomány: Alexianu.
Suceava-tartomány: Flondor.
Nistru-tartomány: Grig. Cazacliu.
Fekete-tengeri tartomány: Const. Giurescu.
Temes-tartomány: Marta Alexandru dr.
Maros-tartomány: Dănila Pop tábornok.
Prut-tartomány: Traian Ionascu.
Olt-tartomány: Dinu Simian.

ESKÜT TETT AZ ÚJ KORMÁNY

Az udvarnagyi hivatal a következőket közli: 7. számú közlemény: Öszentsége, Miron Cristea patriárka-miniszterelnök benyújtotta a kormány lemondását. Öfelsége, az uralkodó, ismét Miron Cristea patriárkát bizta meg kormányalakítással. Este fél nyolc órakor az új kormány az uralkodó kezébe letette az esküt. A királyi helytartók eskütétele nyolc órakor történt meg.

KATONAI KINEVEZÉSEK

Február elsejei hatállyal Öfelsége, az uralkodó, a következő kinevezéseket eszközölte:

Ilasievici tábornokot a királyi udvar katonai udvartartásának főnökévé, Stanescu Florea tábornokot hadseregfelügyelővé és a nagyvezérkar főnökévé, Ciuperca tábornokot hadseregfelügyelővé, Ionescu Stefan tábornokot a IV hadtest parancsnokává és Iacobici tábornokot a gyalogság vezérfelügyelőjévé.

széde után és Mussolini beszéde előtt Chamberlain nyilatkozta megnyugtató volt és nagyban hozzájárul a nemzetközi béke biztosításához.

Általában a francia közvélemény kedvezően fogadta Chamberlain beszédét.

Az angol államférfii kijelentései bizakodó hangulatot keltek és megnyugtató hatást tettek a kedélyekre.

A francia lapok kivétel nélkül hangsúlyozzák a francia-angol együttműködés szükségességét. A Jour megállapítja, hogy a nemzetközi helyzet javulóban van, a nagyhatalmak gazdasági együttműködésének lehetőségei továbbra is fennállnak, de első feladatnak tartják egy baráti és békés légkör megteremtését. A Figaro örömmel állapítja meg, hogy az angol politika feladatai továbbra is a francia együttműködésen alapulnak. A Petit Parisien Chamberlain beszédét úgy magyarázza, hogy a két nagyhatalom memocak a békében tud együttműködni, hanem alkalmadtán a veszélyekkel is együtt száll szembe. Az Epoque egy esetleges konferencia lehetőségéről azt írja, hogy Franciaország és Anglia azok az országok, amelyeknek

ismét nagy áldozatokat kell hozni anélkül, hogy bármit is kapjanak cserébe.

Az Oeuvre a következőket írja: Chamberlain magatartása rendkívül egyszerű. A legnagyobb mértékben ki akarja fejleszteni Anglia haderejét és ennek támogatása mellett folytatja a tárgyalásokat anélkül azonban, hogy behódolni lenne kénytelen. Chamberlain sorsa emlékeztet Píttére, akit a körülmények arra kényszerítettek, hogy koalíciót hozzon létre a győzelem érdekében.

BÉKÉT JÓSZOL AMERIKA

Newyorkból jelentik: A tőzsdei körök optimizmus Chamberlain beszéde nyomán még inkább megerősödött, mert a béke kilátása Hitler beszéde után javultak, azt azonban megállapítják, hogy az európai helyzet teljes tisztázódása még messze van.

3. HITLER

beszédében feltűnő volt, hogy ezáltal első ízben nem támadta Szovjetországot

Londonból jelentik: A Havas-ügnökség jelentése szerint Hitler kancellár beszéde nyomán különösen diplomáciai körökben nagy megnyugvás tapasztalható. Egy ismert diplomata kijelentette, hogy Hitler beszéde megfelelt a várakozásnak és sem ki nem nyitja, sem be nem zárja az ajtót a tárgyalások előtt és gondolkodásra készíti mindenkit anélkül, hogy egy azonnali, vagy egy közeli háborúval való fenyegetés történt volna. A kormányhoz közelálló körök véleménye szerint Hitlerre mérséklően hatott Chamberlain birminghami beszéde, amelyben kijelentette, hogy Nagybritannia már nem kénytelen engedni az erőszaknak. Ugyanezek a körök hangsúlyozzák, hogy Hitler nem követelte a gyarmatok felosztását, ami nyomban visszautasítással és előre nem látható következményekkel járt volna. A kancellár leszögezte, hogy nincsen szándékában Hollandiát megtámadni, aminek kérdése pedig a legutóbbi időben az angol kormány nagy mértékben foglalkoztatta. Ami az olasz-kérdést illeti, megállapítható, hogy Olaszország a beszédben semmi olyat nem talált, ami felbátorítaná, hogy meg gondolatlanul fegyveres kalandba bocsátkozzon a Földközi-tengeren. Az olasz sajtó nagy meglepődését Londonban azzal magyarázzák, hogy Olaszország a legteljesebb mértékben ki akarja használni azt a kötelezettségvállalást, amelyről Hitler említést tett. A legközelebbi napokban el fog dőlni, hogy Mussolini elfogadhatatlan követelésekkel lép-e fel Franciaországgal szemben, vagy pedig

mérsékelni fogja igényeit. Feltűnő volt a beszédben, hogy a kancellár tartózkodott minden támadó kijelentéstől Szovjetországgal szemben.

A NEMET KANCELLÁR MÓDOSÍTOTTA AZ OLASZ HÁBORÚ ESETÉRE TETT KIJELENTÉSEIT

Londonból jelentik: Itt nem váltott ki meglepetést, hogy Chamberlain csak néhány szóval tért ki Hitler hétfői beszédére. Általános a vélemény politikai körökben, hogy ez Chamberlain részéről szándékos volt. Érdekes, hogy Hitler hétfői beszédének egyik fontos passzusára vonatkozóan később javítás érkezett. A londoni gyorsírók ugyanis a következőket vették fel:

Olaszellenes háború, amely bármilyen okból indulna meg, Németországot barátja oldalára szelítja. A javítás szerint a beszéd eredeti szövege ez volt:

„Olaszország ellen indított világnézeti háborúban Németország Olaszország oldalán küzdene.”

A német nagykövetség a londoni lapok szerkesztőihez nyilatkozatot küldött, amely szerint Hitler beszédének javított kiadását kell hitelesnek elfogadni.

Tokióból jelentik: A japán lapok is bő részletességgel foglalkoznak Hitler beszédével. Az Asaki Sim-bun nagy jelentőséget tulajdonít Hitler gyarmati követeléseinek. A lap kiemeli, hogy ez a legfontosabb kérdés, amellyel Angliának és Franciaországnak ez évben sokat kell majd foglalkoznia. Azt írja a lap, hogy Hitlernek az Olaszországhoz való viszonyról tett kijelentései nagy hatással lesznek a nemzetközi helyzetre.

4. MUSSOLINI

ezen a héten leszögezi Olaszország területi követelését

Londonból jelentik: A Daily Telegraph párisi jelentése szerint Chamberlain azért nem érintette az alsóházi beszédében az olasz-francia kérdést, mert ebben a tekintetben a kezdeményezett Mussolininek akarja átengedni. Mussolini ezen a héten tartandó beszédében végleg leszögezi Olaszország álláspontját a Franciaországgal szemben támasztott követelések ügyében. Párisban úgy vélik, hogy ez a beszéd előreláthatóan nagyon engedékeny hangot fog megütöni.

DUFF COOPER SÜTETEN LÁTJA A HELYZETET

Londonból jelentik: Duff Cooper, volt tengerészeti miniszter kedden este Doverben, az angol népszövetségi liga ülésén beszédet mondott. Kijelentette, hogy a nemzetközi kapcsolatok nem javultak, hanem ellenkezően rosszabbodtak. Ezután Chamberlain miniszterelnök birminghami beszédével foglalkozott, azzal a kijelentésével, hogy Anglia kénytelen lenne ellenállást tanúsítani, ha bármely nemzet megkísérelné, hogy erőszakkal világalomra jusson. A miniszterelnök hozzátette a kijelentéséhez, hogy egyelőre nem hisz e szándék fennforgásában. Ezzel szemben

ő azt véli, hogy egy nemzet most éppen erre a kísérletre készül.

Abban egyetért a miniszterelnökkel, hogy az erőszakos világalomlasi törekvésekkel szemben ellenállást kell kifejteni.

KÉTSZÁZ MILLIÓ FONTOT KERESTEK HITLER BESZÉDÉVEL

Londonból jelentik: Az angol minisztertanács a késő délutáni órákban ülésre ült össze. Hír szerint ez a minisztertanács foglalkozik a nemzetközi helyzettel, amelyet angol körök általában megenyhültenek tekintenek. Ennek oka a londoni City s az angol

politikusok véleménye szerint Chamberlain miniszterelnök, de főleg Hitler birodalmi vezér legutóbbi beszéde. A megnyugodott hangulatra jellemző, hogy

a tőzsdén az értékek a legutóbbi huszonnégy órában 200 millió fonttal emelkedtek.

A londoni pénzügyi körök annak a felfogásuknak adnak hangot, hogy a legutóbbi hetekben megindított pánikszzerű hangulatot mesterségesen szították Newyorkban. Így sikerült a tőzsdei manőverek révén az európai tőzsdéknek hatalmas zuhanásokat előidézni. Miután a pánikhangulat előidéző híreszteléseket Hitler beszéde megcáfolta, a spekulánsok most bőségesen kereshetnek.

ANGOL MINISZTEREK A POLITIKAI HELYZETRŐL

Londonból jelenik: Kingsley Wood légügyi miniszter tegnap Limehouseban beszédet mondott és méltatta a kormány politikáját, amely hivatásához méltó módon megmentette a békét azáltal, hogy felfegyverezte Nagybritanniát. A szónok beszédét a következő szavakkal zárta be: Bízunk lehetünk politikánkra és miniszterelnökünkre, akire bizalommal és hittel nézünk.

Láncgyári mérnök halála

Klárman Manó mérnök, a temesvári műszaki társadalom ismert tagja, tegnap harminchat esztendő korában rövid szünet után váratlanul elhunyt. Klárman Emánuel mérnök, aki kolozsvári származású, tizenöt év előtt került Temesvárra és a láncgyár szolgálatába lépett. Nagy szaktudásával és szorgalmával hasznos eredményeket ért el a gyárban. Társadalmi téren nagy rokonszenvek örvendett és mindentől kedvelt személyiség volt. Nemrég macaks májbatámadta meg, amely ellen egy itteni szanatóriumban keresett orvoslást, azonban a leggondosabb kezelés sem tudta életét megmenteni. Halálát gyászolja mélyen sujtott özvegye, született Kertész Ella, két nővére és nagyszámú rokonság. Temetése pénteken déli tizenkét órakor megy végbe a józsefvárosi temető katolikus kápolnájából.

Csütörtöktől kezdődőleg egy gigantikus filmalkotás

KALANDJAI

SCALA

A cégjegyzési bizottság első ülése

Az új cégjegyzési törvény értelmében, mint ismeretes, külön bizottság feladata az egyes cégek működési engedélyének megadása tárgyában határozni. A temesi királyi helytartóság terüelén működő bizottság a közelmúlt napokban Ionescu Agricoa táblabíró előnökle alatt tartotta alakuló ülését a kereskedelmi és iparkamara vezetőségének jelenlétében. A bizottság a kereskedelmi kamara palotájának negyedik emeletén kapott hivatali helyiséget, ahol máris megkezdte munkáját és valószínűleg pénteken, február harmadikán tartja első ülését. Ezen alkalommal az aradi kamara részéről teljesítményteljes és szabályszerűen felszerelt négy kérvény felett döntenek a cégműködési engedély megadását illetően. Legközelebb már

számos temesvári cégjegyzési kérvény elbírálása kerül sorra. A törvény szigorúan előírja a cégjegyzési kérvény adatainak pontos előterjesztését és az egyes kamarák csakis a teljesen hiánytalanul felszerelt, a törvény követelményeinek mindenben megfelelő kérvényeket terjesztik véleményezéssel a működési engedélyt megadó ezen bizottság elé. A temesvári kamaránál két hónap alatt közel kétszáz cégjegyzési kérvény gyűlt össze és ezeknek felszerelése, a kívánt adatokkal és bizonyítványokkal való ellátása rengeteg munka igényel. A cégjegyzési kérvényekkel foglalkozó kamarai hivatalnokok reggelől estig a legnagyobb munkát végzik Fratia loan főtitkár ellenőrzése mellett.

Egy nő, aki kétszer repült Amerikából Európába

Holtta nyilvánították Earhart Ameliát és emlékére márványoszlopot emeltek Miami-ban

Egy amerikai távirat közli a világgal, hogy a losangelesi törvényszék, Earhart Ameliát, a világhírű amerikai pilótát holtta nyilvánította. Egy másik távirat arról számol be, hogy a miami repülőtéren — az amerikai asszonyok közadakozásából — gyönyörű márványoszlopot avartak fel Earhart Ameliának emlékének megőrzésére.

Két esztendővel ezelőtt, 1937-ben indult utnak világméretű légi útjára Earhart Amelia. A miami repülőtérről szökkenett fel gépével utójára a magasba és azóta

nyoma veszett.

Egy éven át keresik a nyomát: az amerikai tengerészek, a különböző aeroclubok, légiügyi szervezetek és társadalmi egyesületek. Két év óta pedig Putmann György, az ismert amerikai napilap-tulajdonos és könyvkiadó, az elűnt pilótánőr férje, óriási összegeket költött felesége felkutatására. Nyomozóirodákat bízott meg a kutatással és expedíciókat szervezett, amelyek bejárták a Csendes-óceán szigeteit is.

Sokan azonban még a siker elen kísérletek hosszú sora után is bizak abban, hogy Earhart Amelia végül is előkerül. Redfern Paula gondolta, a világhíres amerikai repülőre, aki 1927-ben a guyanai őserdők felett lezuhant; repülőgépevel és azután nyoma veszett.

Később, 1935-ben megtalálták egy indián-törzs főhadiszállásán.

Earhart Ameliáról, aki folyton tengerek, örökké hóval borított hegylancok, őserdők, sivatagok, kősziklákból álló szigetek fölött röpködött, el lehet mondani, hogy a halál állandóan a nyomában járt. Earhart Amelia azonban nem félt a veszedelmektől. Nem félt a től sem, hogy a tengerbe zuhan. Sőt, egyik tengeri útját előt szót ismerőseihez:

— Nem lehet bajom, hiszen pompás gumicsónakom és egy olyan gumisúróruhám van, amellyel elmerülni — még ájult állapotban sem lehet!

Mi történt 1937. júniusában Earhart Ameliának gumicsónakjával és gumiruhájával, amikor a világhírű amerikai pilótánő Uj-Guinea és Amerika között repülőgépevel a tengerbe zuhant? Erre a kérdésre senki sem tud feleletet adni.

Egy bizonyos, hogy a bátor amerikai pilóta-hölgyek, Lindberghné, Morrow Anna, Smith Elinor, Thaden Luiza, Marsali Frances, Cochran Jacqueline, Elder Ruth, a német Beinhorn Elli, az angol Johnson Amy, az olasz Valentin Rózsa, a francia Bastid Maryse és Hilsz Maryse között

Earhart Amelia volt a rangelső.

Légi bravurjai, aviatikai teljesítményei alapján feleltes áll Ba ten Jeannak is, akinek a nevéhez jelenleg a legtöbb női világrekord fűződik.

Putmanné Earhart Ameliával először 1928-ban az egyik holland tengeri fürdőhelyen találkoztunk. Ez a bájos, rokokos asszony, akinek nevét abban az időben már szárnyra kapta a világhír, — a „Friedschippel“, a „Barátság hajója“ névre keresztelt repülőgéppel érkezett Amerikából. Newyork, London és Boston nagy lapjai megírják róla, hogy a repülőgép kormánykerékét egyetlen férfi sem kezelheti vakmerőben, mint ő, nagyszerűen tud a légűrben tájékozódni és ami a legfontosabb, utolsó csavarjáig ismeri a repülőgépet. Ennek a férfias asszonynak schase történéseik baja — jósolta az amerikai sajtó.

Earhart Ameliát, amikor vele másodízben a párisi repülőtéren találkoztunk, már „Lucky

lady Lindy“nek nevezték. „Lucky lady Lindy“nek sok ezerkilométeres utjáról mindig sok volt a mondanivalója. Utja részleteiről szívesen beszélt, ha azonban valaki a légi bravurjai kezdte dicsérni, egyszerűen elfordult és tovább ment. A dicséreteit nem tudta hallgatni.

Amikor 1935-ben, Hanoluluból Kaliforniába repült azon a légiúton, amelyen két héttel előtte a világhírű Ulm pilóta elpusztult, megérkezésekor Oakland városában százezer főnyi tömeg ünnepelte Earhart Ameliának ez az ünnepelés sem tetszett. Így kiáltott fel:

— Bosszant az a gondolat, hogy az emberek még ma is különösnek tartják, ha egy női pilóta, akár egyedül is, hosszabb légiútra megy! Miért? Mi nők épp oly jól tudunk repülni, mint a férfiak. Ezt végül is tudomásul kell vennie a világnak!

Kétszer repült Amerikából Európába.

1932-ben egyedül szállt fel Ujfundlandban. Világszerte feszült figyelemmel kísérték ezt a légi utat, hiszen előzőleg Löwens hercegné, majd az amerikai Wilsonné, pár héttel később pedig az angol Mackay kisasszony startolt ugyancsak egyedül erre a légi útra, de sohasem értek többé partra, lezuhantak, elvesztek a tenger hullámaiban. Earhart Amelia nyomában is ott leskelődött a balszerencse. Utja végcélját: Páriszt nem tudta elérni és Írországban, Londonderry mellett leszállni kényszerült. Terve azonban sikerült:

Amerika ipari mozgósítása

Írta: LOUIS JOHNSON,
az Egyesült Államok helyettes hadügyminisztere

Washingtonból írják: 1939. elején az amerikai hadseregnek az ipari mozgósítás programjának végrehajtásában még mindig számos akadállyal kell megküzdenie. Szűk látókörű és kicsinyes szemponatok állják útját annak, hogy a szövetségi hadsereg tényleg biztosíthassa a nemzeti védelem ellátását. Ha 1939-ben nem változik meg gyökeresen a helyzet, akkor Amerika, mely oly gazdag a természeti kincsekben, oly nagy a népessége és olyan alkalmas a tömeggyártásra: a kriitikus pillanatban mégis a káros és a bizonytalanság posványában találja magát.

Legnagyobb veszedelem a lőszerhiány. Ha holnap komolyra fordulna a dolog és nyomban mozgósítani kellene a rendes hadsereget és a nemzeti gárdát, az egyútesen

négyszázezerfőnyi hadsereget

jelentene. A háború első idejében erre a hadseregnek harulna a főfeladat és ennek kellene nyomban harcba vonulnia. Éppen ezért ennek a hadseregnek a legjobb felszerelés felett kell rendelkeznie, amit csak nyújthatunk neki. A felszerelésnek a világ legtekélyesebb hadianyagából kell állania és semmiben sem szabad hiánynak mutatkoznia.

Ha a törvényhozás megszavazná legalább a legszükségesebb felszerelésre szükséges összegeket, akkor

egész sor iparvállalat értékes megrendeléseket kapna a lőszer-szükséglet ellátására.

Ezek a megrendelések egyben kiünö iskolául is szolgálnak a kereskedelmi vállalatok számára, úgyhogy a békeipar hadiiparrá való átalításuk már megfelelő tapasztalatok felett rendelkezhetnek.

Az amerikai hadsereg ipari szükségleteinek ellátása sokezer gyárat foglalkoztatna. A washingtoni hadügyminisztérium részletesen kidolgozott terveit már előre gondoskodnak arról, hogy

a magánüzemek olyan megrendelésekhez jassanak, amelyek az egyes vállalatoknak a legjobban megfelelnek.

Meggyőződésem, hogy háború esetén az amerikai ipar majdnem az egész lőszer- és fegyver-szükségletet elő tudja állítani. Ehhez azonban időre lenne szükség, már pedig a háború kitörésekor nem kérhetünk az ellenségétől haladékokot.

Ha ma törne ki a háború, úgy az amerikai hadseregnek nem lenne elegendő ágyuja, tankja, repülőgépe, páncélautója, géppuskája, golyó-

ő volt az első nő, aki egyedül repült Amerikából Európába,

sőt ő let az első nő, aki ezt az ezer veszélyt rejtető légiutat másodszor is berepülte. Megdöntötte a női repülés világrekordját is. Amerikában akkor nevezték el „Lucky lady Landy“nek.

Tragédiája — úgy látszik — örök rejtély marad. Párosul Sir Charles Kingsford tragédiájával, aki az ausztráliai színeket képviselte és akinek ugyancsak a Csendes-óceán felett veszett el a nyoma. Lehet, hogy az a „Smithy“ és „Lucky lady Lindy“ találkozik ak és együtt beszélik meg a „Lady Southern Cross“ és a „Repülő laboratórium“ katasztrófájának az évek számára kifürkészhető okait. Kelemen Ernő

szórója, tankelházi ágyuja, lőszer, gázálarca, fényszórója, sőt még látszó sem. Ideje lenne, hogy a közvélemény végre felébredjen és a törvényhozás útján legalább azt tennie lehetővé, hogy azok a fegyverek és felszerelési tárgyak meglegyenek, amelyekre

háború esetén nyomban szükségünk lenne.

A modern háború olyan óriási mennyiségű lőszerrel használ el, hogy még a leggazdagabb ország is tönkremenne, ha megpróbálna már előre felhalmozni egy hosszabb háború lőszer-szükségletét. Miután nem tudjuk, hogy milyen hosszú lenne a jövő háborúja, nem gondoskodhatunk előre minden szükségleti cikk tartalékolásáról, viszont előre gondoskodnunk kell arról, hogy nyomban a háború kiörése után meginduljon a bőséges új ánpótlás.

Itt fűtközünk a második nehézségbe. Az amerikai ipar

nincs kellőképp felkészülve

a fegyver- és lőszergyártásra való áállításához. Ellenfében a többi országgal: az Egyesült Államoknak nincsenek sem állami, sem magán fegyver- és lőszergyárak, amelyek a modern háború folytatásához szükséges mértékben gondoskodni tudnának a szükségletekről. Vannak ugyan arzenáljaink, ezek azonban inkább csak

kísérleti laboratóriumok.

Ha arzenáljainkat teljesen územbe állítanók és teljes személyzettel dolgoztatnák, még akkor is legfeljebb a háború szükségletek 10%-át tudnók saját arzenáljainkból fedezni. Sokszáz-ezer gyár dolgozik az Egyesült Államokban és termelési képességünk nem áll egyetlen más országé mögött sem, de az amerikai gyárak ekét és kaszát gyártanak, nem puskát és kardot.

Háború esetén mégis ezekre a békés szerzőmokat gyártó iparvállalatokra kell majd támaszkodnunk a hadianyagok előállításában is. Miután

a modern harceszközök előállításának művészetét nem lehet máról holnapra megtanulni;

már a béke éveiben gondos oktatásban kell részesíteni a gyárak vezetőit. A legjobb tanító-mester a gyakorlat és a tapasztalat, éppen ezért már most megrendeléseket kell juttatnunk a gyáraknak, amelyek a hadiszállítások szempontjából számba jönnek. Ha a törvényhozás módot nyújt legalább arra, hogy négyszáz-ezer főnyi hadsereg számára megrendelhesük a legszükségesebb felszerelést: gyáraink hozzákezdhetnek a hadiipar kitanulásához.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt-
ucca 6 sz.

(Pátria-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz. Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak!

Magyarok!

Az az egyezmény, amely a múlt héti folyamán a kormány és a romániai magyarság vezetői között jött létre, a magyarság széles köreiben keltett örömet. Olyan okmány került ugyanis aláírásra, amely a magyar kisebbség egységének hivatalos elismerése. A múlt politikai korszakaiban, a politikai fegyverek közé tartozott az egység kétségbevonása, ami főleg a magyarság soraiknak megbontására irányult. Ezek a kísérletek sikertelenek maradtak, mert a faji és sorsbeli közösség messzire elparancsolta az elmentéket a magyar nép közeli mezejéről. A jelenlegi kormány azonban nem a múlt sikertelenségei miatt ismerte el a magyarság egységét, hanem, mert az új rendszer léttalapja: az egység. Az ország népének egységbe kövcsolásával egyidejűleg el kellett ismerni a magyar egységet, sőt be kellett illeszteni azt az ország egyetlen pártjának életműködésébe, mint a gépezetnek jelentős részét, amely egymaga nem élhet, míg az egész csak hégazogman működhet nélküle. A jövőben tehát az államszerkezeti gépezet egyrésze gyanánt fog élni a magyarság és a népközösségi élet, amely voltaképpen az új Románia egyik életnyilvánulása lesz.

A magyarság megértete vezetőinek felhívását és helyesli azokat a szempontokat, amelyek az egyezmény aláírásánál döntőek voltak. A hivatalosan elismert egységi eszmének megfelelően kell a közeljövő magatartását, tanusítani. Nem tagadhatjuk meg a magyar egységét akkor, amikor azt felülről ismerik el, azok után, hogy hűek voltak ahhoz akkor, amikor azt fent tagadásba vonták. Ezért az egész magyarságnak az utolsó szálig, minden nagykorú magyar férfinak és nőnek be kell lépni a Nemzeti Újjászületés Arcvonalába. Ezt tenni kell annál is inkább, mert a politikai jogok a jövőben csak az Arcvonalon belüli gyakorolhatók és nem dobtathatók el önként azt a jogot, amelyet nekünk nyújtanak. Az Arcvonalról való tartózkodás meddő politikai helyzetbe parancsolná a magyarságot és ez a multban sem eredményezett jót.

Életjel: és életakaratot fejezünk ki azzal, hogy belépünk az Arcvonalba. Ezt nemcsak azért tesszük, mert nem szabad és nem akarhatunk passzívok maradni, hanem azért is, mert ténylegesen részt akarunk venni az országépítésben, mert nem akarunk magatartásunkkal okot adni, hogy a román állam életfunkciójában a „róluk, nélkülünk” politika érvényesüljön. A kisebbségi kérdés egy félesztendő alai: bizonyos jobb megvilágítási körzetbe került. Az államok sehol nem tagadják a kisebbségi jogokat és sehol nem hanyagolják el azok biztosítását. Az új korszaknak megfelelően cselekedett a kormány, amikor megtalálta a módját a népkisebbségek elhelyezésének nemcsak a politikai, hanem a társadalmi, kulturális és felekezeti téren is. Ne felejtjük el, hogy a kisebbségi élet nem mindig harc és a jogokért való küzdelemnek csak addig van értelme, amíg azok: megtagadják. Ha a korszak meghozta ezeknek a jogoknak elismerését és megőrténik a megfelelő gyakorlati lépés a jogok érvényesülésére, akkor a harc szerepét az őrtálló feladata váltja fel. Az őrt a béke kaonája. Mi is örökösünk, de egyben dolgozunk és építőköveinket nem tagadjuk meg olyan konstrukcióit, amely a salus omnium, a mindannyiunk üdvét akarja szolgálni. Az a körülmény, hogy a népkisebbség fogalmánál fogva nem törhet a kormányzásra, még nem jelenti a szükségképpen ellenzékiéget. Ezért együtt dolgozzunk az ország többségi népével, örökösünk speciális helyzetünk által adott pozíciókra és remélünk egy őszinte, hathatós együttműködésre az ország többi népeivel. Aki együtt akar dolgozni és a békés munkát őhajtja, az követi az Arcvonalba a magyarság vezetőit. A közösséget mindig osoroztuk. Akkor is, amikor az a választási urnák kerülésében állott és korholjuk a resteket ma is, amikor politikai jogainkhoz vezető utunk megételéről van szó.

Légyvédelmi tanfolyam Temesvárott

Légyvédelmi tanfolyam nyílt meg Temesvárott, a mentőtársulat otthonában. A tanfolyamon az egyes ipari vállalatoknál a légyvédelmi intézkedések vezetésével megbízott képviselőket képezik ki. A tanfolyam vezetője Faur Liviu miniszteri igazgató. A tanfolyam ünnepélyes megnyitása tegnap délben ment végbe és azon Marta Alexandru dr. királyi helytartó képviselőtében megjelent Ciupe Constantin dr. vezértitkár, ott voltak továbbá Praporgescu Gheorghe ezredes-prefektus és Ionescu Iuliu dr. alispán. A megjelenteket Deviotte Miksa mentőtársulati főtitkár fogadta. Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Praporgescu ezredes-prefektus és Faur Liviu miniszteri igazgató ismertették a tanfolyam célját.

Halálos bányalégrobbanás a Zsilvölgyében

Petrozsényből jelentik: Megrendítő bányaszerencsétlenség történt a Zsilvölgyében. A „Lozna” szénbányatársulat zsierei bányatelepének egyik tárnájában bányalégrobbanás történt. A robbanás után alázuduló széntömeg négy munkást maga alá temetett. Három meghalt, egy életveszélyes égési sebeket szenvedett.

A szerencsétlenül járt bányászok közvetlenül a felváltás előtt állottak s a tárnában robbantásokat végeztek. Az egyik robbantás alkalmával

lángrobbant a tárnában felgyülemlett bányalég s a levált szén örmelékek maguk alá temették a szerencsétlen munkásokat.

Nyomban mentőcsapatok szálltak le a tárnába. Anghel Pavel aknász eszméletlen állapotban, életveszélyes sebekkel mentették ki a

rászakadt széntömeg alól. A szerencsétlenül járt munkást reménytelen állapotban a petrozsényi kórházba szállították.

Drubes Ioan és Thaler Samuila bányászoknak már csak borzalmasan összegegett és összeroncólódott holt testét tudták felszínre hozni. Hoz Adam bányász holttestét még mindig nem sikerült a rázuhan széntömeg alól kiszabadítani.

A halálos szerencsétlenség áldozatai valamennyien nős emberek és többgyermekes családok voltak. Temetésük kedden délután ment végbe bányásztaik és a környék őszinte részvételével. A hatóságok megindították a nyomozást, hogy a három emberáldozatot követelő szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Állandóan növekszik a jóviszony a román és az angol nép között

Tilea követ Londonba érkezett

Londonból jelentik: London város vezetőségének az a bizottsága, amely Öfelsége II. Carol király látogatása alkalmával a fogadtatást rendezte, hétfőn dezsőnt adott a Guindlershallban a főpolgármester és a román követség tagjainak tiszteletére. Először az angol király egészségére üritették szokás szerinti poharukat, majd pedig Wine, a bizottság elnöke Öfelsége II. Carol királyt és Mihai nagyvadját életette és emlékeztetett arra, hogy milyen örömmel fogadta Anglia lakossága Románia uralkodóját és trónörökösét. A beszédre Matilla Ghica követ vála-

szolt, mint a követség ideiglenes megbízottja. Utána Warr bíró, városi tanácsos emelkedett szólásra. Emlékeztetett a világháború alatt fennállott fegyverbarátságra és arra a jóviszonyra, amely állandóan növekszik a két nép között.

Itt említjük meg, hogy kedden este Londonba érkezett Tilea Viorel, Románia új londoni követe. A Victoria pályaudvaron Ghica követ és a követség személyzete, számos újságíró és a román kolónia tagjai fogadták.

A hálátlan kliensek betörték ügyvédjük irodájába, de elfogták és tegnap elítélték őket

Az elmúlt évben november 25-én reggel izgalmas uccai hasza után egy kerékpáros rendőr elfogta Gajdos Imre negyvenhárom éves cipészt és Sándor nevű fiát, akik betörést követtek el Acél Oszkár dr., Raskó Sándor dr. és Risztics György dr. ügyvédeknek a belvárosi Bratianu-tér 1. számú házában levő együttes ügyvédi irodájába. Mindkettőt a rendőrségre kísérték, ahol kiderült, hogy az ügyvédi iroda kifosztására vakmerő tervet készítettek. Gajdos Imre elmondotta, hogy előző nap délután felosontak az emeleten levő ügyvédi irodához, amelynek ajtaját nyitva találták. Azon keresztül bejutottak a folyosószerű előszobába, majd

az előszobából nyíló kis kamra ajtaját felnyitva, elrejtőztek.

Ott várták be, amíg az ügyvédek eltávoztak az irodából és amikor a ház elcsendesedett, munkához láttak. Bementek az irodába és fel akarták nyitni a pénzszekrényt, de ez nem sikerült. Akkor az íróasztalokat vették sorba és a fiókokban pénz után kutattak. Igyekeztek minél kevesebb rendtelenséget csinálni, hogy minél később vegyék észre a betörést. Pénzt azonban nem találtak, mire összezecsmagolták a kezük ügyébe

eső elmozdítható tárgyakat és visszavonultak a kis szobába, ahol bevárták a reggelt, mert

az előszoba rácsos vasajtán keresztül nem tudtak menekülni.

Ez okozta a vesztüket, mert Risztics György dr., aki reggel elsőnek érkezett az irodába, felfedezte a betörést. Az ügyvéd felzárta az előszoba ajtaját és bement az irodába. Ezt a pillanatot találták alkalmasnak a betörők arra, hogy a nyitott ajtón keresztül elmeneküljenek. Az ajtónyitásra azonban figyelmes lett az ügyvéd és kisetett az előszobába. Amikor kitekintett az udvarra, még látta, hogy két férfi, akik valamikor kliensei voltak, szaladva igyekszik a lépcsők felé. A két menekülő után eredt és egy rendőr segítségével az uccán

elfogta a betörőket.

A rendőrségen Gajdos Imrénél egy hatalmas forgópisztolyt találtak, amely hat golyóra volt megtöltve. Az apát és fiát őrizetbe vették és tegnap mindketten a temesvári törvényszék elé kerültek, amely egyenként hat hónapra fogházra és ötszáz lei pénzbüntetésre ítélte őket. Ezenkívül elutasította a védőjük által előterjesztett szabadlábrahelyezési kérelmet úgy, hogy mindketten továbbra is őrizetben maradnak.

Szigoru rendelettörvény a lakók kötelező bejelentéséről

Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király tegnap rendelettörvényt írt alá, amely a háztulajdonosok és főbérlők kötelességeit szabályozza. A rendelet a következőket tartalmazza: 1. A háztulajdo-

nosok és főbérlők, akik ágyakat adnak ki albérietbe, vagy díjtalanul fogadnak be valakit lakásukba, az albériet elfoglalásától számított 24 órán belül kötelesek a bérlő nevét, foglalkozását, foglalkozásának helyét a rendőrségen bejelenteni és bemutatni az erre vonatkozó iratokat. 2. A szerződés útján kiadott bérlemények bejelentési határideje 5 nap. 3. Büntetések: 100 ezer leitől 2 millió leig terjedő büntetéssel sújtják az igazságügyi hatóságok által közzétett egének befogadót. 3 ezer leitől 10 ezer leig terjedő pénzbírsággal sújtják azokat, akik a bejelentést hanyagságból elmulasztották. 4. A büntetéseket a járásbíróság veti ki és a pénzügyi közegek hajtják be. 5. Behajthatatlanság esetén a pénzbírság fogházbüntetésre változtatható. 6. Április 23-tól kezdve minden házról könyvet fektetnek le, amelybe a rendőrprefektúrán bevezetik a lakókra vonatkozó adatokat.

AZ IMPOTENCIA

legyőzhető

RETON

TABLETÁKKAL

Kiadók: lakatlan déltengeri szigetek, sziklaszirtek az Egei tengeren és földnyulványok a Tüzföldön

Hol és hogyan élnek a modern világ páros Robinson Crusoei, akik örökre kivándoroltak a civilizált élelemből?

Boldogság — pálmák alatt műfogakkal, vakbél, mandulák és anyagi gondok nélkül

Párisból írják: Lehetetlenségnek hangzik, de tény, hogy a Földközi tenger, Európa legforgalmasabb kereskedelmi vonala még nincs teljesen felkutatva. Ugyanez áll az Adriára. Görögországtól keletre és Dalmácia partjai mellett százával láthatunk kis szigeteket, amelyek majdnem mind lakatlanok. Sokról még a térképrajzolók sem vettek tudomást. A görög admirálisok és év tavaszán rezevizőt rendeltek el a tengerészeti térképekre vonatkozólag és a haditengerészet térképészei több, mint négyszáz kis szigetcskéket „fedeztek fel” az Egei tengeren Görögország és Kisázsia között.

TÁVOL A VILÁGTÓL

Azokon a szigeteken, amelyek nem teljesen lakatlanok, halásznép él a legteljesebb elszigeteltségben a szárazföldtől. Nem lehetnének jobban elszigetelve a világtól akkor sem, ha a déltengeri szigetvilág valamelyik távolelő pontján élnek.

Azok, akik el akarnak menekülni a civilizált lét sok idegesítő és nyugtalanító tünete elől, nem is választhatnának jobb helyet, mint ezeket a kis szigetcskéket, ahol senki sem zavarja őket, miközben a napstúttó partokon sátraikkal élnek. Eltelhet két-három év is addig, amíg embert látnak a külvilágból, olyankor, amikor egy luxusjacht utasai elshahannak a szigetek között.

A szigeteket a görög haditengerészet és közvetve Európa térképészei csak most fedezték fel, de a modern Robinson Crusoeók már rég ismerik, sőt kisajátították. Egy osztrák származású házaspár például Chalkidikétől délre egy kis fás szigeten lakik. A házaspár

a világháború után hagyta el Ausztriát teljesen megundorodva a civilizációtól.

Paul Hartmann egykori német tisztviselő egy dalmáciai szigetcskén, inkább sziklaszirten, Brannon lakik már néhány év óta. Hartmann maga készítette kunyhójában él. Kunyhója hátsó fala a szikla, kis zöldesgesskerte van és sokat halászik. Évente kétszer bevezet Da-máciába, ahol becserezi szárított halait és fölösleges terményeit sóra, gyufára, petróleumra és más olyan cikkekre, amiket maga nem tud előállítani.

Jean Duviver francia kapitány Samos közelében, Itoson él. Szomszédja is van, másfélkilométernyire Itostól van Latake szigete, itt telepedett le Corin francia festő. Duviver és Corin erős társaságot élnek. Van olyan év, hogy négyszer-öttször is meglátogatják egymást.

Johan Wagner volt berlini lakos egy Kithi nevű sziklaszirten él, amelynek terjedelme nincs több másfél négyzetkilométernél. Wagner, Duviver, Corin és a többiek nem szeretik az idegeneket s nem szívesen beszélnek életmódjukról. Pedig ez igen egyszerű. Sokat ha-ásznak, sokat usznak, kis zöldesgesskertjüket ápolják és napjaink legnagyobb része azzal telik el, hogy fekszenek valamelyik tenger fölé kinyúló sziklán, süttetik magukat a nappal, figyelik a horgot és nem csinálnak semmit.

FRANCIA PÁROK A DÉLTENGERI SZIGETEKEN

A déltengeri szigetvilág remetéinek, illetve Robinsón Crusoeóknak már más az élete. Ok annyira távol vannak a civilizált világtól, hogy az indulásuknak egészen más az előfeltétele. Maurice Legrand, egy 27 éves párisi fiatalember elhatározta, hogy menyasszonyával valamelyik elhagyatott kis déltengeri szigetcskén telepszik le és ott kisebb kolóniát alakít olyan párokból, akik szintén távol akarnak maradni a háborús és gazdasági válságok civilizációtól. Felhívásuk megmutatja, hogy milyen előfeltételek szükségesek az ilyen kivándorlásra.

LAKATLAN SZIGETEKEN BÁRKI LE-TELEPEDHETIK.

Legrand csak teljesen egészséges, fiatal párokat volt hajlandó magával vinni és többek között feltételül szabta meg, hogy az illetők vetessék ki a szigetekre, manduláikat s valamennyi fogukat hússzással ki. A szigeten távol minden kórháztól és fogorvosi rendelőtől,

csak műfogsorral lehet elkezdni az életet.

A jelentkezők jó úszók legyenek, bírják a hőséget, a Párisból való elindulásukkor minden párnak legyen ezer dollárja. Három nappal Legrand hírdetményének megjelenése után már annyi volt a jelentkező, hogy Legrand kijelentette:

expedíciójában nincs több hely.

Legrandék sürgősen elindultak s azóta újabb és újabb csoportok alakulnak. Sok embert csábít a gondolat, hogy távol minden bajtól és zajtól, a déltengeri szigeteken, ahol a különböző áramlatok miatt az éghajlat olyan enyhe, állandó, mint az európai július, ahol az örök nyarat csak rövid esős időszakok szakítják meg s ahol a megélhetésnek semmi akadálya nincs hiszen a fák, a föld és a tenger bőségesen ellátja élelemmel a szigetlakókat, — hogy ott éljenek örök békében és harmóniában. Bevándorlási törvények az ilyenfajta letelepedést egyelőre még nem korlátozzák. Azok a hatalmas, amelyek alá a távoli szigetcskéik tartoznak, az egy Japán kivételével, csak azt kötik ki, hogy az illetők lakatlan szigetekre költözködjének. Anglia, Amerika, és Hollandia déltengeri, ausztráliai és keletindiai kormányzói, illetve „rezidensei” eddig egyetlen esetben sem tagadták meg a letelepedést azoktól a fehér emberektől, akik megundorodtak a civilizált világtól.

Három méter magas emberek népesítik be a földet néhány ezer év múlva

Mi sem igazatja jobban a gyermekek képzeletét, mint az óriások és törpék mesevilága. Rendkívül nagy és rendkívül kicsiny emberek azonban nemcsak a mesékben szerepelnek, hanem a valóságban is. Óriási ember volt például Szent László, aki kimagasodott seregéből, mint egy zászló. Óriási típusát rajzolta meg Arany Toldi Miklós legendás alakjában is. Nagy Frigyes király gárdistáinak legalább két és fél méter magasnak kellett lenniük, de számon tartotta az ilyen tűneményes magasságú embereket a tudomány is.

Az ismeri legmagasabb óriás egy *Cajanus* nevű 2 méter 83 centiméter magas finn volt.

Méltán vetélkedett vele a 2 méter 75 cm. magas Krav János, a meggyilkolt Ferenc Ferdinánd Ambraszkastélyának hajdani őre. Egy Wehde Maria nevű kecses leányka alig tizenhat éves korában már két és fél méter magassággal dicsekedett. Viszont a kövérségi olimpiász első helyezettjei voltak:

a kerek öt mázsás angol *Hopkins*, és a három és fél mázsás Lampert Daniel és egy Bright nevű essexi kereskedő, aki azonban mindössze három mázsás súlyával előbbieket hátrébb volt kénytelen meghuzódni.

Ahol akad nagyon nagy, ott akad nagyon kicsi is. Törpéket is tud felmutatni az élők világa. A legkisebb emberkét Buffon mérte le, aki mindössze

DRAMA A GALAPAGOS-SZIGETEKEN.

Dél-Amerika remetéi kontinensük legdélibb részének, a Tüzföldnek partmenti szigeteit keresik fel a legszívesebben, ahol távol lehetnek az örökös forradalmaktól, katonai puccsoktól és diktátorváltásoktól. A misszionáriusok, akik a déltengeri szigetvilág legtávolabbi pontjaira is eljutnak évente leg-ább egyszer, általános jó véleménnyel vannak a modern Robinsón Crusoeókról és a primitív életbe menekült telepesekről. Csak ritkán fordul elő, hogy egy ilyen telep harmóniáját valami megzavarja. Em-lékezetes kivétel volt, néhány évvel ezelőtt az a gyilkosság, amelyben az amerikai és az angol hatóságok is belevetkeztek.

Galapagos közelében, egy szigeten élt egy belga származású nő, akiről később kiderült, hogy rengeteg álnevet használt, de legtöbbször

Lejang grófnőnek nevezte magát.

A kalandornő is megundorodott Deauville és Nirza, Miami és Bermuda luxusától és szintén visszavonult a világtól, de a remetelethez két férfit vitt magával s a szigeten a két férfi közötti vetélkedés indult meg és az egyik férfi megölte a másikat. A távoli szigeten lejátszódtó drámáról annakidején bőven beszámoltak a lapok, arról azonban ritkán olvashatunk szenzációs tudósítást, hogy az emberek évek óta harmóniában és békében élnek a világ valamelyik pontján.

A nyugalomnak és a harmóniának éppen egyik fő jellegzetessége, hogy nincsen benne semmi „érdekfeszítő” esemény. A napok derűs monotóniában peregnek egymás után s csak kis szenzációk vannak: egy szokatlan nagyméretű hal jutott a horogra, a kunyhó szomszédságában lévő pálmában a majomcsaádnak kicsinyei vannak s beljebb, a ligetben lófajta madár tűnt fel. Ilyen szenzációk miatt nem érdemes külön tudósítást gyorsjáratú hajón kiküldeni a szigetekre és száz dollárokért tudósításokat kábelezni. Ilyen eseményekért csak élni érdemes. Ezt vallják legalább is a déltengeri szigetvilág remetéi.

negyvenhárom centiméter és három milliméter volt,

pedig már megérte a harminchétféle. Dirsch viszont tudott egy negyvenöt centiméteres törpéről és negyvenhat centiméter volt a Velasquez ecsetje által megörökített egyik spanyol királyi udvari bohóc. Mindezeket a természeti tűneményeket eddig rendszerint csak pénzért a cirkuszban, vagy a mutatványos bódében láttuk.

Eljön azonban a kor, mikor magynak lenni már nem lesz ritka látványosság, mert

mindannyian óriások leszünk.

Legalább is így vélekednek a londoni embertani intézet böcs tudósai, akik eddig hetvenezret testmérést eszközöltek a legutóbbi időkben és megállapították, hogy a mérések kilencven százalékos eredményeképpen a fiúk nagyobbak, mint az atyáik. A számítások során kimutatták az antropológusok azt is, hogy ez

a növekedés egyre emelkedő irányzatot mutat és ötezer év múlva három méteres embereket fogják benépesíteni az öreg Földet.

Érdekes lesz, ha így lesz. Hogy elhisszük-e mindezt, a tudósok legfeljebb jóhiszeműségünkre szorítkozhatnak, mert bizony még csak azt sem mondhatjuk: -- nő jó, majd meglátjuk. (Flaneur).

MA VAN A

MAGYAR BÁL

a temesvári Kulturpa'ota nagytermében. — Kezdeté este fél 10 órakor. — Cigányzene és jazzband Minden magyart szeretettel elvárnak

Barcelona, a Táncoló Város

Írta: Benda Jenő

Az olyan ember, aki sokat utazott, emlékei közé t elraktározva őrzi sok-sok város képét és ez a kép formákból, színekből, hangokból, szagokból, izekből tevődik össze. Minden érzék szerepéhez jutott, amikor az agyvelő valamelyik sejtjébe a városkép beivódott. Még a bőrtakarókat végighintó tapintószervek is jelentést tereltek a központi értelemnek egy-egy megismogatott márványszobor kicsiszolt hideg felületéről a forró szélben fölkeveredett homokszemecskék szurásáról, a hűs tengervíz pajkos csiklandozásáról és így tovább. A gyomor emlékei is hozzá tartoznak a városképhez. Nem tudom elképzelni Velencét scampit, Münchent édes barna sör, Nürnberget Brattwurst, Belgrádot hús, krumpli, zöldségek keverékéből készült gyuvecs, Szicíliát és Dél-Spanyolország városait medveukorizsi barnás vörösbor, Ankarát körbe rakott izzó szén közepére függőlegesen felállított nyáron megsütött birkahús, Stockholmot a szmörgaszbrod néven ismert gazdag hors d'oeuvre, Kopenhágot Fischplatin, Szófiát szárma-, vagy juhhúsból sültt kebapcséta, Lemberget különféle erők pálinka: Smetankofka, Kontusofszka, Moralofka, Varsót „bars“-nak nevezett céklaleves, Raguzát refesco, Rómát frascati bor. Barcelonát fokhagyma és piszkos fekete levél ereszítő tintahal nélkül. És így tovább. Ezek az emlékek gyakran egyáltalában nem is jellemzők az illető városra, de ha azok is, a legfőbb ször nem fontos, csak adott pillanatban előre tolakodó egyéni benyomás megörökítői. Például: ha Narbonnea gondolok, elsősorban nem a villág egyik legnagyobb, 700 éves székesegyháza jelenik meg az emlékemben, nem is az, hogy ez a római időkben Narbo nevet viselő délfancia város nagy szerepe játszott a történelemben, hanem önkéntelen mozdulattal megvakarom az arcomat, mert eszembe jut az a millió és millió szunyog, amely a várost keresztül szelő csatorna partján felhőrajokban röpködött körülöttem és össze-vissza szurkált.

Narbonne tehát az én számomra a Szunyogok Városa. Barcelona pedig a Táncoló Város, mert, ha rá gondolok, mindig ez az uti emlék elevenedik meg előttem: Nyári éjszaka a dupla pálmával szegélyezett hosszú-hosszú sugárúton, a Paseo de Colon-on, amely nevét a végén fölmagasló Kolumbusz-szoboról kapta. Az egyik kávéház terraszán kürtökkel, flótákkal, furulyákkal, rézpípokkal és más különös formájú hangszerekkel felszerelt zenekar az én fülem számára egészen szokatlan ritmusú, szeszélyesen szökkenő és elapadó melódiát kezd játszani. A pálmáskor között elfutó sétányon és a kökockás kocsitokon feke élnek a furcsa muzsikát hallgató ácsorgók tömege. Egyszerre három-négy tíu és ugyanannyi lány messze kiterjesztett karokkal megfogja egymás kezét és táncolni kezd. Pille-könnyen szökellő mozdulattal két lépés jobbra, kettő balra, majd a csárdás bokázójához hasonló kecses illegés-billegés, azután ismét tánc lépés. Most már három jobbra, három balra. Ujabb bokázás. Megint tánc lépés, ezután négy jobbra, négy balra. És így tovább a végtelenségig. Az összefogó emberlanc mindig jobban kilendül jobbra-balra, egészen tíz-tizenkét tánc lépésig. Ez a „serdana“, a katalánok nemzeti tánca. Mondják, hogy ez a bálmulatosan finom és könnyed ritmusú tánc nagyon bonyolódott és nehéz művészet, mert a benne résztvevőknek folytonosan a változó lépéseket kell számolniuk.

Egyszerre azt látom, hogy a táncoló párok megszokásodnak, újabb és újabb emberlancok kapcsolódnak be az eddigiek közé, végül amerre csak ellátok, táncol az egész ucca. A pálmás fasorok között, a sétányon, a kövezett kocsitokon, a villamosok mentén mindenütt lágyan himbálózóan az összefogott kezek, fűrgén tipegnek és bokáznak a lábak, muzsika szünetében megállnak, majd, amikor egy másfélperces kiszámított szünet után a sípogó, cincogó, nyeker-gő, hol fület hasoga ó, hol finoman elhalkuló zene újra éled, ismét elkezdik. Néha egy-egy autó folytonos ütközés közben keresztül vándorol a tömegben, máskor egy-egy villamoskocsi állandó csilingeléssel kér utat magának. Ilyenkor az önfeléd en táncoló sorok szétrebbennek, de nyomban ezú án ismét összeverődnek, összefonódnak, helyreállítják a végtelen lánc megszakadt folytonosságát.

És nemcsak az ucca táncol. A házakban minden lakásban és a villany, minden szobában tárványtva állnak az ablakok. A legalsó emeletől föl egészen a legmagasabbig, ott is mindenütt táncolnak. Az ablakok mögött mozgó árnyak bukkannak föl, azután ismét el ülnek, li begnek, hajladoznak a furcsa zene szeszélyes ritmusa szerint. Tánc, tánc, tánc köröskörül és

elemi erővel száll rám az érzés: elvarázsoltt városban járok, ahol mindenki táncol, egymillió ember között, csak én vagyok az egye len, akinek földbegyökerezik a lába a minden egyébről elfelejtkező gyönyörűségtől.

Hiába tudtam, hogy ezt a várost sürti és fekete-vevéri emberek lakják, akik dacosak és harciasak, álomba révillen hiába igyekeztem visszaemlékezni rá, hogy az egymást szaporán követő forradalmak korszakában a madridi hatalom ellen lázadó tábornokok mindig itt, ebben a mindenre elszánt városban találták meg első szövetségeseiket, hiába gondoltam arra, hogy Barcelona állandó fészke volt a szélső baloldali munkásságnak, háboru előtt az anarchistáknak, háboru után a legvadabb kommunistáknak. Hiába volt minden, amit tudtam, én csak a végtelenbe nyuló emberlanc táncát láttam és így maradt meg az emlékemben Barcelona: az önfeléd öröm, a különös muzsika, a mindenről elfelejtkező ragályos táncórület városa.

Igy emlékeztem rá az egész polgárháboru alatt. A régi kedves és derűs emlék tovább élt a lelkemben, de közben kísérteies átalakuláson ment keresztül. Tánc, igen tánc most is, de nem az ártatlan serdana többé, ami volt valamikor a polgárháboru megelőző boldog békeidőben, hanem Hans Holbeinnak, az ifjabbiknak világhírű groteszk „halál áncá“. Ez a német mester, aki önarcképén előkelő hanyagsággal viseli a Luther korabeli nemes urak nehéz bársonyöltözetét és szelid mandulavágásu szemével kicsit föl-nvesen és nagyon megérőten néz maga elé a körülötte zajló, a maihoz hasonló módon nyugtalan világba, negyven változtatban csufolódott az emberi élet végeessége és hiábavalósága fölöt. A negyven metszeten sorra került a pap, az apáca, a ka'ona, a paraszt, a kézműves, a kereskedő, mindenki, aki él és meg fog halni. A leány még kacsalódva kacérkodik a gitári pengtető legénnyel, amikor háta mögött már megjelenik a Csontváz és hústalan kezét kinyujja, hogy kioltsa az életet jalképező gyertya lángját. Az uzsorás rémületől eltorzult arccal kaparja ma-

gához asztalra kirakott kincset, de minden hiábavaló, mellette is ott az örök távozást sürgető Csontváz, gazdagságát nem viheti magával a másvilágra. A halálban mindannyian egyenlők vagyunk — ezt tanítja a negyven Holbeim rajzon megjelent negyven Csontváz. Ha azokra gondoltam, akik évek előtt a serdanát táncolták Barcelonában, képzeletemben Holbeim háborzongatóan csúfondáros képsorozata összekeveredett a vidám táncosok emlékével. A vigyorgó Csontvázak is beálltak a sorba, az egyik egy szép leány, a másik egy erős fiatalember, a harmadik egy ijedt vénasszony, a negyedik egy roskatag öregember kezét szorította. Csontkarjukat ők is meglóbálták a levegőben, pipaszárlábukkal kecsesen lépegettek kettőt jobbra, kettőt balra, azután bokáztak; kis csontocskákból összerakott lábfejük pálcika ujjával olyan hangot vert ki a közveten, mint a facimbalom. A sípok, kürtök, furulyák és flóták harmóniájában pedig mély dörgéssel vegyült el az ágyúszó, pergő zajjal olvadt be a kattogó gépfegyverzaj, a csontlábak bokázását követő rövid szünetek váltakozó ritmusát a Paseo de Colon tözsomzsádságában, a kikötő rakpartján fölrobbanó gránátok dobhártyát szaggató éles döbbenései jelezték.

Igy gondoltam Barcelonára addig, amíg a köztársasági csapatok védtek és a nemzetiek támadták. Franco bevonulása után azonban egyszerre ismét helyreállt agyamban a régi bájos emlék szépsége. Mert azt olvastam egy tudósításban, hogy amikor a két front közé ékelt város fölszabadult, egyszerre tömegek ösznöltek ki az uccára, gitárok pengtek, a bombamentes piécékben meggyötört népek énekeltek és az emberek az uccán örömlükben táncra perdültek. Barcelona ismét olyan lett, ahogyan a képzelemben élt: az önfeléd öröm, a különös muzsika, a mindenről elfelejtkező ragályos táncórület városa.

A táncoló csontemberek kísérteies boszorkányszombatját Franco tábornok előnyomulása kivetette Barcelonából. A polgárháboru frontja tovább sodorta öke: észak felé. A csunya, félelmetes csontvázak azonban kegyetlenül vigyorgva tovább bokáznak, a harcateren keményen fogják a megragadott kezek, az agyonhajszolt, kimerült táncosokat, mint kintől összegörbült hullák: fektetik le az országotak szélére és az olvadó hótól lucskos hegyek lejtőire.

KI A GYLKOS?

Érdekes gyilkossági per a temesvári büntető tábla előtt

Velcota Ioan ósopoti gazdálkodó az elmúlt évben, szeptember 14-én este kilenc órakor Badescu Nicolae nevű szomszédja társaságában hazafelé igyekezett. A sötétségben lassan boorakálva haladtak, amikor utközben hirtelen fegyver dördült. A következő pillanatban Velcota az utmenti árokba zuhant és így szolt:

— Raica Pavel rámlött!

Badescu Nicolae körülnézett, de nem látott senkit. Azt azonban hallotta, hogy valaki a közelben kinyitja egy fegyver zárját, mire a hang irányába kiáltott:

— Ne lőj, mert engem is eltalálsz!

A figyelmeztetés nem használ, mert amikor Velcota Ioan feltápáskodott a menekülni igyekezett, az ismeretlen újból elsütötte a fegyvert, de másodszor nem talált el senkit a golyó. A lövöldözésre emberek jöttek az uccára és a súlyosan megsebesült Velcota Ioan, hazavitték, majd kórházba szállították, ahol

két nap mulva meghalt.

Halála előtt ismét elten kifejezte azt a gyanút, hogy a lövést Raica Pavel adta le reá, akivel haragos viszonyban élt. A csendőrség is ilyen irányban indította meg a nyomozást, de Raica Pavel tagadta, hogy ő követte el a gyilkosságot. Később azonban előkerült Raica elrejtett fegyvere, amelynek golyói hasonlítanak arra a golyóra, amelyet Velcota testéből vettek ki a kórházban. Raica Pavelt vád alá helyezték és tegnap került a temesvári büntető tábla elé. A tár-

gyaláson a vádlott, akinek védelmében Lintia Livius dr. jelen meg, hangozta, hogy szeptember 14-én este a lakásán tartózkodott, amikor a lövések eldördültek. Ennek bizonyítására védője kérte Gaina Nicolae kihallgatását. A tanu a vallomása során kijelentette, hogy este

együtt volt a szobában Raica Pavellal, amikor a lövéseket hallották.

A táblai ügyész ekkor újabb tanuk kihallgatását kérte, akikkel azt kívánja bizonyítani, hogy Gaina Nicolae a lövöldözés estéjén Ósopot községtől huszonnégy kilométernyire a szállásán tartózkodott. A büntető tábla elrendelte az újabb tanuk kihallgatását és a tárgyalást elnapolta.

Nincs titkos katonai egyezmény Német- és Csehország között

Berlinből jelentik: Német kormánykörökben erőlyesen cáfoják azokat a külföldi lapjelentéseket, hogy Németország titkos katonai egyezményt kötött volna Csehszlovákiával és felhatalmazást kapott volna a prágai kormánytól, hogy a német csapatok háboru esetén átvonulhatnak csehszlovák területen. Nem felel meg a valóságnak az a külföldi lapjelentés sem, amely szerint Berlin és Prága között megegyezés jött volna létre a politikai foglyok kölcsönös kiszolgáltatására egyben. A berlini és a prágai kormány között semmiféle titkos egyezmény nem áll fen.

Begovits tánciskolájában

I., Libertáti-tér 14., I. emelet,

február 6-án új tánckurzus kezdődik

Táncórák: hétfőn, szerdán, pénteken

HIREK

ELFIZETÉSI ÁRAK BELFÖLDÖN

Magfősöknek egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Hához való kézbesítésért külön havi tíz lei. **Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei** kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Farsangi naptár

Február 2. A temesvári Magyar Nőegylet bálja a volt Ferdinánd szálló emeleti helyiségeiben.

Február 4. A temesvári Román Nőegylet bálja a Tiszti Kaszinó termeiben.

Február 4. A CAMT táncestélye a sörgyár nagyertermében.

Február 4. A Gyárvárosi Zene és Dalegylet farsangi táncestélye a római katolikus ifjúsági egyesület helyiségeiben.

Február 11. A Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület jelmezes álarcos bálja Bontila uca 7 szám alatt.

Február 11. KAC atlétabálja Kolozsvárott a Newyork termeiben.

Február 12. Az ételmezési iparosok céhének farsangi mulatsága a volt Ferdinánd szálló emeleti helyiségeiben.

Február 19. A fodrászok és borbélyok bálja a volt Ferdinánd szállóban.

Február 23. Műegyetemi hallgatók bálja a Tiszti Kaszinóban.

Jókor ment el...

Meghalt Sanghájban egy öreg ember, aki elmondhatta magáról, hogy volt idő, amikor ő parancsolt a világ leghatalmasabb uralkodójának. A rengeteg kínai birodalom ma már köztársasági államformának örvend, de nem is olyan régen még császárság volt. Trónját egy ősi dinasztia korlátlan hatalma leszármazottjai ilték. Ennek a dinasztiának feje, maga a császár, valamint összes nagyrangu tagjai meghajoltak a most elhunyt férfin elé, mukkanás nélkül teljesítették minden rendelkezését.

Talán valami Rasputin-szemű titokzatos egyéniség volt ez az ember? Talán el tudta hitetni magáról, hogy egy földöntúli akarat képviselője és a lélek sugallatával irányította koronás alattvalóját? Szó sincs róla. A császári udvar szarnoka, rettegett „spiritus rectora“ egy szakács volt. Próbáljuk megjegyezni a nevet: Huang-Ching Lin-nak hívták. Hetedhét országszerte úgy ismerték, mint a világ legjobb szakácsát. Valóságos primadonna rangot foglalt el a főzőművészek nemzetközi hierarchiájában. Ehhez képest viselkedett. Ő szabta meg a felséges étrendet, sőt a felséges házirendet is. Az étkezés nem akkor volt, amikorkor nála megrendelték, hanem amikorkor ő elrendelte. Kényuri szeszélyei voltak. A terítés helye és mikéntje is tőle függött. Ő szabta meg a fecskefészek-adagokat és mindig eléje kellett terjeszteni az udvari ebédre meghívott vendégek listáját. Akárkinek nem engedte meg, hogy a főztjéből egyen.

A gyomor szarnokának azután leáldozott a dicsősége. Visszavonultan élt Sangháj mellett épült villájában. A japán hadak behatoltak a mennyei birodomba, csuf bombákat eregettek a város fölé. Egy robbanástól a híres szakács idegösszeroppanást kapott és nemsokára utólérte a halál.

Jókor ment el. Ki tudja, a forrongó időkben megérhette volna, hogy elveszti vagyonát, öregkori tuszkulánomának békés biztonságát. Földönfutóvá lehetett volna, koldussá esetleg, aki örül, ha egy falat száraz kenyert nyujtanak neki irtalomból.

Mert az éhség még nálánál is jobb szakács.

Február 2 Csütörtök Gyertyaszentelő Boldogasszony

1742. február 2-án született a hunyadmegei Piski községben nagybarcsai Barcsay Abraham költő, testőr és ezredes. Iskoláit Nagyenyeden végezte, majd a bécsi magyar királyi testőrség tagja lett. Már kora fiatalságában kezdett verseket írogatni. Ha versei nem is voltak mind elsősoranguak, de munkálkodásával nagyban hozzájárult a magyar nyelv tisztulási folyamatához. Sokat fordított magyarra idegen költők műveiből. Ezredes korában éles megjegyzései miatt az udvarnál kegyvesztett lett és azért Hunyadmegejében levő birtokára vonult, ahonnan nem mozdult ki többé.

1829. február 2-án született Brehm Alfréd Eduard német természettudós és utazó. Különösen az állatok érdekelték és a különböző világrészekben és országokban tett utazásai során mindenütt az állatok életét tanulmányozta. Tapasztalatait hat vas- és sok képpel illusztrált kötetben fektette le. Munkái magyar nyelven is megjelentek.

1871. február 2-án halt meg Eötvös József báró államférfi és költő. Mint államférfi a haladás és felvilágosodottság híve volt. Számos regényt írt, amelyek közül a legkiválóbbak a Karthauzi, A fau jegyzője, Magyarország 1514-ben. Regényeivel új irányba vitte a magyar regényirodalmat. Több vigjátékával is sikert aratott. Kifejező verseket is írt, amelyek közül a legismertebbek A megfagyott gyermek és a Bucus címűek.

Február 3 Péntek Balázs Simon, Anna

1809. február 3-án született Hamburgban Mendelssohn-Bartholdy Felix német zeneszerző Tizenöt éves korában már négy daljátékot írt és tizenhét esztendő volt, amikor Shakespeare Vilmos angol drámaíróinak Szentivánéji álom című darabjának kísérő zenéjét alkotta meg. Számos oratóriumnak és szonátának is a szerzője.

1830. február 3-án született az udvarhelymegei Lengyelfalván Orbán Balázs báró néprajzi és földrajzi író. Bejárta Arábiát, Szíriát, Palesztinát, Egyiptomot, Törökországot és Angliát. 1861-ben visszatért a Székelyföldre. Számos könyvben írta meg utazásait. Legérdekesebb munkái azok, amelyekben a székelyekkel foglalkozik, akiknek nála nem volt jobb ismerője. Ma is értékes munkái: A székelyek származásáról és intézményeiről, valamint A Székelyföld leírása címűek. Ez utóbbi hat kötetből áll.

IDŐJÁRÁS: Változó felhőzet, erős északi szél és a hőmérséklet további eszökkenése várható.

(—) **Gyertyaszentelő Boldogasszony.** A kereszténység ma ilti meg Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepét. Ez az ünnep annak az eseménynek az emlékezte, amikor a Boldogságos Szűz Mária a negyvennapos kis Jezussal először jelent meg a templomban, hogy ott szent fiát bemutatja és gyertyát és galambot áldozzon. A mai napon a papok örvendetes misét mutatnak be és annak keretén belül megtartják a gyertyaszentelést; és a körmenetet. Lapunk legközelebbi száma Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepére való tekintettel szombaton a rendes időben jelenik meg.

Leveszi lábáról az influenza? Dörzsölje be testét, homlokát valódi Diana sóborszesszel.

(—) **Három munkaügyi alfelügyelőség a temesi kormányzóság területén.** Bucurestiből jelentik: A munkaügyi minisztérium elrendelte, hogy a temesvári munkaügyi felügyelőséget három alfelügyelőségre osszák Arađ, Déva és Petrosényi székhelyekkel.

(—) **Cadere helytartó — belgrádi nagykövet.** Bucurestiből jelentik: Victor Cadere királyi helytartót február elsejéi hatállyal belgrádi rendkívüli nagykövetté nevezték ki.

(—) **A fasiszta milícia megalakulásának megünneplése.** Rómából jelentik: Egész Olaszországban fényes külsőségek között ünnepelték meg ma a fasiszta milícia felállításának 16-ik évfordulóját. Az évforduló nemzeti ünnep.

(—) **Hírhedt nemzetközi kalandort fogtak el a fővárosban.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrségnek sikerült elfognia Zigu Leibovici, hírhedt betörőt és nemzetközi kalandort, aki betörés; kísérelt meg Iliescu tábornok Leontei-ucái lakásába. A betörő jelenlétét két cselédeány észrevette s így a tettes zsákmány nélkül volt kénytelen emelkedni. Isába szökött, ahol a Moldova Bank pénztárosát akarta kifosztani. Itt azonban tetten érték. Érdekes, hogy a nemzetközi kalandor a Vatikánban Padre Antal néven szerzetes és a Propaganda Fidei hallgatója volt.

NAGYÍTÓ-ÜVEGEK

olvasó, bélyeg, gabona, LUPÉK óriási választéka érkezett

Kecskeméti

Temesvár 1. Bui. Duca 2.

(—) **Szent Balázs napja.** Holnap a katolikus egyház Szent Balázs püspök napját ilti. Annak emlékére, hogy Balázs püspök áldással meggyógyított egy torokfájós gyermeket, a papok holnap két keresztben tartott gyertya között áldást osztanak a hiveknek.

(—) **Vallanak az OFA elfogott kasszafűrói.** Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrségen tovább folytatják a brassói OFA fűrészarúgyár elfogott kasszafűróinak ügyében a vizsgálatot. A kihallgatásokat éjjel-nappal folytatják. Spiridon Bratu, Saraga és Florea Florescu, a három főtettes, ma reggel megtört és vallani kezdett. A gengsztereknek mindent be kell vallaniok, miután a rendőrség súlyosan terhelő bizonyítékkal rendelkezik ellenük.

(—) **Kivégzés Berlinben.** Berlinből jelentik: Heinrich Schaffnert tegnap hajnalban kivégezték. Schaffnert a múlt év november 28-án halálra ítélték egy külföldi állam javára elkövetett kémkedés miatt.

(—) **Tizenhat hajót süllyesztettek el Barcelonában.** Barcelonából jelentik: A nemzetiek által bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a barcelonai kikötőben 16 hajót süllyesztettek el a polgárháború alatt.

(—) **Megszűnt Bécs két legtekintélyesebb lapja.** Bécsből jelentik: A Bécsben megjelenő Neue Freie Presse és a Neues Wiener Journal a mai nappal megszűntette megjelenését. A két ujság beolvadt a Neues Wiener Tageblatt című lapba, amely ilyenformán Bécs legnagyobb sajtóorgánumává vált.

(—) **Húsz év óta először soroztak Magyarországon.** Budapestről jelentik: Az utóbbi húsz esztendőben most történt első alkalommal, hogy a katonai szolgálatra alkalmas ifjakat besorozták. Magyarország a fegyverkezési egyenlőségének elismerése óta ezáltal először volt rendes sorozás.

(—) **Eredményel végződött a berlini menekültügyi tanácskozás.** Berlinből jelentik: Rublee, az evlani menekültügyi bizottság igazgatója, szerda este befejezte tanácskozását Wohlhat miniszteri tanácsossal. A menekültügyi biztos még az est folyamán elutazott Berlinből. A Havas távirati ügynökség berlini tudósítójának jelentése szerint Rublee tárgyalásai a német zsidók kivándorlására vonatkozóan eredménnyel végződött. A tanácskozásokról még ma este hivatalos kommunikét adnak ki.

(—) **Magyar bál.** Ma, csütörtökön este zajlik le a Magyar Nőegylet hagyományos bálja a kulturpalota — volt Ferdinánd-szálló — első emeletén levő Vigadóban. A körültekintő és figyelmes rendezőség gondoskodott róla, hogy a bálon jó hangulat, kedélyesség és vidámság uralkodjék. A kellően fűtött hatalmas terem ünnepies díszben várja a közönséget. Estéről reggelig együtt lesz ott a város és a környék magyarsága, hogy testvéries együttérzésben, barátságos szórakozásban, vidáman töltsön el egy farsangi éjszakát. Kalló Géza cigányzene-kara és a Biró Vazul vezetése alatt álló Tempo jazzband főlválta gondoskodik majd róla, hogy a táncmuzsika egy percre se szüneteljen. A rendezőség figyelme arra is kiterjed, hogy minden táncosnó elegendő táncot kapjon és jól érezze magát. A magyar bál feledhetetlenül kedves emléke lesz azoknak, akik benne résztvesznek.

(—) **Korcsolyák, kályhák, takaréktűzhelyek, kályhaelőtti tálcák,** konyhaberendezési tárgyak nagy választékban Scherter Ottó vaskereskedésében, Temesvár, Belváros.

(—) **ÉLTÉSEBB EMBEREKNEK,** akik gyakran fel vannak fűvódva, úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyheségét a természetes „FERENC JÓZSEF” keszerviz rendszerint hamar mérsékli, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást leszállítja. Kérdezze meg orvosát.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Turcsányi Katalin, Kiss András, Garlistean Eva, Klein Rozália, Brettner Ferenc.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Baradeau Coriolan hatvenegy éves földműves, Nagy Ákos tizenhárom éves, Holz Franciska született Walthe ötvenkét éves, Bencze Sándor tizennygy éves, Schütt Rozália született Pál ötvenegy éves.

Medve probléma

A néphagyomány azt tartja, hogy Gyertyaszentelő Boldogasszony napján a medve föl-
ébred téli álmából, kicamog barlangjából és
szétnéz a világban. Ha napsütéses idő van és
a medve meglája a maga árnyékát, akkor
visszabukvik vaclára, meri tudja, hogy a jó idő
csalóka és még hátra van a tőből jókora darab.
Ha ellenben hideg van, borús és a medve nem
látja meg az árnyékát, akkor tudja, hogy a
tél most adja ki utolsó mérgét: és nemsokára
megérkezik a tavasz. Ilyenkor aztán a medve
már nem tér vissza a barlangba, hogy újra el-
aludjék, hanem kivárja a jó időt. Azért van az,
hogy az emberek Gyertyaszentelőkor szorona-
ganak: vajjon napos, vagy borús idő lesz, meg-
lája-e a medve az árnyékát vagy sem. Nagy
probléma ez mindenkinek. Legjobb volna ezt
ugy megoldani, hogy a mai napra bekönnék
a medve szemét, akkor aztán akkor sem lája
meg az árnyékát, ha történetesen süt a nap.

(—) EGY HAVI FOGHÁZ GONDATLANSÁG-
BÓL OKOZOTT TŰZ MIATT. Petrovits Sándor
ősbébi gazdálkodó udvarán az elmúlt év nyarán csép
lés közben tűz támadt, amely másfél vagon búzát
pusztított el. A tűz miatt Suli Mihályt, a cséplő-
gép fűtőjét vonták felelősségre, mert a tűz akkor
támadt, amikor néhány percre felügyelőt nélkül
hagyta a cséplőgépet. A fűtő tegnap került a te-
mesvári törvényszék elé, amelynek tárgyalásán az-
za védekezett, hogy ebédszünet ideje alatt, amikor
rövid időre elvonult a géptől, hirtelen forgószél tá-
madt, amelynek ereje a szalma közé csapta a pa-
razst. A tüzet nyomban észrevette, de a nagy szél
miatt nem lehetett a lángokat eloltani. A törvényszék
Suli Mihályt hűnösnek találta és gondatlanság-
ból okozott tűz miatt egy hónapi fogházra ítélte,
de a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

(—) Családi öröm. Boldog családi öröm érte
Jucu Cornel királyi helytartósági kabinetfő-
nököt. Felesége tegnap egészséges fiúgyermek-
kel ajándékozta meg. A rokonszenves Jucu Cor-
nel a családi esemény alkalmával számosan üd-
vöztöttek.

(—) UJABB GYANUOKOK A GÁTALJAI
GYILKOSSÁG ÜGYÉBEN. A múlt év december he-
tedikén este Gátalja községben rablótámadást kö-
vettek el Imre Árpád nyugalmazott református lel-
kész és felesége ellen. Mindketten olyan súlyos sé-
rüléseket szenvedtek, hogy a tiszteletes asszony még
kórházba való szállítása közben meghalt, az idős
lelkész pedig néhány nap múlva követte feleségét a
sírhoz. Néhány hét előtt a gátaljai csendőrség őri-
zetbe vette Prodan Ioan gátaljai lakost, akit a fele-
ség és fia jelentettek fel. Azt állítják, hogy Prodan
Ioan követte el a rablógyilkosságot, Prodan a
temesvári ügyészségre került, ahol kihallgatták.
Úgy az ügyész, mint a vizsgálóbíró előtt tagadta a
súlyos vádat s azt hangoztatta, hogy felesége bosszú-
szóból jelentette fel. Tagadása ellenére letartóztat-
ták és vizsgálólatj fogságba helyezték. A további nyo-
mozás során újabb gyanúok merültek fel Prodan
ellen és valószínű, hogy ezek alapján vádat emel-
nek ellene.

(—) Az orsovai adóhivatal főnöke öngyl-
kosságot kísérelt meg. Tautu Vasile, a temesvári
pénzügyigazgatóság kerületi felügyelője, Orso-
ván az ottani adóhivatalban, váratlanul vizsgála-
tot tartott, amely alkalommal nagyobb szabály-
talanságot állapított meg. Ebből kifolyólag Cali-
nescu Lazar adóhivatalnokot a karánsebesi
ügyészségre szállították. A további vizsgálat so-
rán megállapítást nyert, hogy Párvu, az orsovai
adóhivatal vezetője, szintén belekeveredett az
ügybe és ellene is megindult az eljárás. Párvu
letartóztatása előtt golyót röpített a mellébe és
súlyos állapotban kórházba szállították.

Mozis

M Ű S O R :

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 2.

APOLLÓ: Dzsungel szerelem (angol film).
ATLANTIC: Május (német film) és A szent
tigris (angol film).
CAPITOL: Amikor a kőműves szeret (angol
film).

RIVOLI: A fehér paradicsom (német film).
SCALA: Marco Polo kalandjai (angol film).

PÉNTEK, FEBRUÁR 3.

APOLLÓ: Amikor a kőműves szeret (angol film).
ATLANTIC: Május (német film) és A szent
tigris (angol film).
CAPITOL: Jönnek a huszárok (német film).
RIVOLI: A fehér paradicsom (német film).
SCALA: Marco Polo kalandjai (angol film).

(—) Adóeltérőlések Krassó megyében. A
pénzügyi közegek által lefolytatott vizsgálat
alapján megállapították, hogy több krassóme-
gyei cég öt éven keresztül adóeltérőléssel jelentős
összeggel megkárosította az államot. Tautu
Vasile kerületi pénzügyi felügyelő a vizsgálat
adatai alapján a cégek ellenőrzésével megbízott
pénzügyi tisztviselők megbüntetését kérte a pénz-
ügyminisztériumtól. Ugyanakkor Moata, a krassó-
sói pénzügyigazgatóság főellenőrének áthelyezé-
sét és megbüntetését is kérte.

(—) BECSÜLETSERTÉSI PER A KONYHA
ELLENŐRZÉSE KÖRÜL. A temesvári Elite kávé-
házban a múlt év februárjában, az egyik napon dél-
ben megjelent egy túrisztikai felügyelő, hogy az
étterem konyháját ellenőrizze. A kávéház és étte-
rem bérője, Inciulescu Iosif igazolásra szólította
fel a túrisztikai felügyelőt, akit nem ismert. Ez
azonban nem igazolta magát, mire közte és a bér-
lő között szóváltás támadt. A bérő végül is rend-
őrt hivatott, aki megállapította, hogy valóban tú-
risztikai felügyelő az, aki a konyhát ellenőrizte. A
túrisztikai felügyelő hatósági személy megsértése
miatt feljelentést tett Inciulescu ellen, akit tegnap
a törvényszék felmentett a vád alól, mert a tanúk
igazolták, hogy a felügyelővel szemben nem hasz-
nált sértő kifejezéseket.

(—) Dohánycsempész matrózokat fogott el
az orsovai rendőrség. Az orsovai rendőrség bi-
zalmas úton arról értesült, hogy az uszlyhajók-
ról nagymennyiségű bolgár cigarettákat csem-
pésznek az országba. Több napos nyomozás után
elfogtak két matrózt, akiknek böröndjében és
hátszákjában tizenegyszer darab bolgár ciga-
rettát találtak. A csempészarút elkobozták és a
csempész matrózokat átadták a karánsebesi
ügyészségnek.

(—) EGYKORI TEMESVÁRI PIARISTA KI-
TŰNTETÉSE. Kummergruber Emil, a temesvári
piarista főgimnázium egykori tanára, jelenleg Deb-
recenben működik és az ottani apostoli kormányzó
püspöki tanácsossá nevezte ki. Kummergruber oda-
adó munkásságát fejtett ki éveken át a debreceni
Katolikus Otthon vezetése körül, majd átvette a
Csapókeri katolikus híveinek lelki vezetését és a
csapókeri templom felépítése körül kifejtett buz-
gó munkálkodása elismerésül kapta meg most a
szép kitüntetést. Kummergruber Emil boksáni szü-
letésű és temesvári működése idejéből számos tanít-
ványa és barátja gondol rá szeretettel.

(—) A CAMT ismét győzött Palesztinában.
A CAMT csapata Palesztinában a negyedik mér-
kőzését a Macabi ellen játszotta és 3:0 (2:0)
arányban győzött. A mérkőzésnek revansjellege
volt, mert az első mérkőzés a Macabi ellen 1:1
arányban, döntetlenül végződött.

(—) Meghalt az életunt asztalos, aki vit-
riolt ivott. Kerekes Aladár 29 éves asztalos né-
hány nap előtt öngyilkossági szándékból viriolt
ivott. Súlyos állapotban szállították a kórház-
ba, ahol meghalt.

(—) Pénzügyi főtisztviselő áthelyezése.
Cardas Constantin volt temesvári pénzügyi fő-
ellenőrt, akit rövid idő előtt pénzügyigazgatóvá
neveztek ki, ilyen minőségben Akkermannra he-
lyezték át.

(—) A temesvári Kereskedők Egyesülete
vasárnap, február hó ötödikén, délelőtt 11 óra-
kor, választmányi ülést tart az egyesület helyi-
ségében, amely alkalommal a kereskedelem aktuális
problémáit és kívánásait fogják behatóan megvita-
lni.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA:

Csütörtökön, február 2-án a szolgálati beosztás
a következő:

Az I. kerületben az Unirii téren levő Weisz
gyógyszertár.

A II. kerületben a Traian téren levő Kigyó
gyógyszertár.

A III. kerületben a Miron Costin utcában levő
Merkler gyógyszertár.

A IV. kerületben a Vacarescu utcában levő
Braun gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszertár és Uj-
kisdán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éj-
szakai szolgálatot tart.

Pénteken, február 3-án a szolgálati beosztás
a következő:

Az I. kerületben a Sft. Ioan utcában levő Irgal-
masok gyógyszertára.

A II. kerületben a Bdeea Cartan téren levő Ma-
szalts gyógyszertár és a Stefan cel Mare utcában
levő Zeiner gyógyszertár.

A III. kerületben az Axente Sever téren levő
Roxin gyógyszertár.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő
Csillag gyógyszertár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszertár és Uj-
kisdán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éj-
szakai szolgálatot tart.

(—) Pop Amos ezredesi kinevezése. Őfel-
sége, Carol király számos hadirokkant katoná-
tisztet: előléptetésben részesített. Ezek sorában
Pop Amos alezredesi ezredesi rangot nyert. Pop
Amos, aki a városi mozgószínházak igazgatói ál-
lását tölti be, a társadalom széles körében álta-
lános tiszteletnek örvend és ezredesi kinevezés
alkalmával őszinte szerencsekívánatokkal keres-
sük fel.

(—) VIDÉKI MEGBIZOTTAINK FIGYEL-
MÉBE! Több helyről panaszolták, hogy a tím-
brus csomagok, melyekben az újságokat küld-
jük, elrongvólóva és felbontva érkeznek meg az
állomásra. Sokszor előfordul az is, hogy kevesebb
újság érkezik meg, mint amennyit a kiadóhiva-
tal felad. Kérjük megbízottainkat, hogy minden
ese ben, amikor az újságcsomag felbontva ér-
kezik, jelentésként ezt nyomban az állomásfőnök-
ségnek, mutassák meg, hogy a csomagot már
felbontva vették át és vétessenek fel erről jegy-
zőkönyvet, egynben pedig feltüntetve azt is, hogy
a csomagban hány újság van. Mi, amíg a pana-
szok meg nem szűnnek, tanuk jelenlétében cso-
maggalátjuk az újságokat, hogy pontosan meg
legyen állapítható, hány újságot csomagoltak az
egyes tímbrus csomagokba.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, FEBRUÁR 2.

Bucuresti, 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok,
hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hangleme-
zek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10:
Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A han-
gverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Gyer-
mekóra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02:
Kulturális aktualitások. 19.15: Theodor Sibiceanu
jazzzenekara. 20: I. Suchianu előadása. 20.15:
Hanglemezek. 21.15: Szimfónikus hangverseny.
22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása.
22: Hírek, sport. 22.15: A hangverseny folytatása.
külföldre francia és angol nyelven.

Budapest I, 9: Hanglemezek. 9.40: Hírek. 11: Ka-
tolikus istentisztelet. 12.15: Görögkatolikus isten-
tisztelet. 1.20: Időjelzés, időjárásjelentés. 1.30:
Hanglemezek. 2.40: Világíradó. 3: Beszár-
zenekar. 4: Bábszínház. Közvetítés a kisdudóvónó-
képző intézetből. 5: Szalonzenekar. 6.10: Mező-
gazdasági félóra. 6.40: Közvetítés a Zeneművés-
zeti Főiskolából. (II. rész). 7.40: Fehérlékű fe-
keték. Előadás. 8.10: Rác Zsiga cigányzenekara.
9.10: „KARRIER a tökmagban”. Operett két képből.
10.40: Hírek, időjárásjelentés. 11: Magyar Revü
Tánczenekar. 11.30: Hírek német és olasz nyel-
ven. 12: Hírek angol és francia nyelven. 12.10:
Lakatos Flóris és cigányzenekara. 1.05: Hírek.

Budapest II, 12.15: Szonóttós. 6: Közvetítés a
Zeneművészeti Főiskolából. (I. rész). 7.40: Vá-
sárhelyi Magda zongorázik. 8.30: Francia Kanada
végnapjai. Felolvasás. 9: Hírek. 9.20: Hangleme-
zek.

PÉNTEK, FEBRUÁR 3.

Bucuresti, 6.45: Ritmikus torna, orvosi tanácsok,
hanglemezek, háztartási tanácsok. 12: Hangleme-
zek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport. 13.10:
Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A han-
gverseny folytatása. 15.10: Közlemények. 18: Idő-
jelzés, időjárásjelentés. 18.02: Katonazenekar.
19: Szociális krónika. 19.15: Szalonzenekar. 20:
Prof. G. Murnu előadása. 20.15: A hangverseny
folytatása. 20.35: Mozart: Don Juan című operá-
jának közvetítése. 22: Hírek, sport. 23.45: Hírek
külföldre francia és német nyelven.

Budapest I, 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Utána:
Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Hogyan
készül a csokoládé? Felolvasás. 11.45: Elnehezedés
az öregkorban. Felolvasás. 1.10: Szalonzenekar.
1.30: Hírek. 2.20: Időjelzés, időjárásjelentés.
2.30: Radics Béa és cigányzenekara. 3.35: Hírek.
4: Élelmiszertárak 5.15: Diákfélóra. 5.45: Hírek.
6.10: Hanglemezek. 6.50: Sportközlemények. 7:
Életéből. Babits Mihály előadása. 7.30: Szim-
fónikus hangverseny. 8.30: Verdi: Trubadur című
operájának közvetítése. 9.05: Kültügyi negyedóra.
10.05: Hírek. 10.55: Hírek, időjárásjelentés.
11.50: Hírek német, olasz, angol és francia nyel-
ven. 12.05: Katonazenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II, 7.30: Gvorsirótanfolyam. 8: Az An-
tiop-indiánok. 8.30: Szimfónikus hangverseny.
9: Hírek. 9.20: Táncemezek. 10.20: Kurina Simi
és cigányzenekara. 11: Időjárásjelentés.
Bécs. 19.45: Parasztzene, közben énekgyűjtemény. 21.10:
Könyv- és tánczene. 23.50: Zenekari hangver-
seny.

Belgrad. 19.35: Operalemezek. 22: Ének. 22.30:
Népzene. 23.20: Zongorajáték.
Milánó. 20.20: Lemezek. 22: Szimfónikus hangver-
seny.

= KÖZGAZDASÁG =

A felmondási jog a munkaszerződési törvény végrehajtási utasításában

A nagyvállalatok átcsoportosítása ok a felmondásra. — Intézkedés a szabadságosi kötelezettség kijátszása ellen

A munkaszerződési törvény legutóbbi módosítása 1938. november 21-én történt és ezzel fontos változások léptek életbe a felmondás tekintetében. A törvény végrehajtási utasítása a Moni. orol Official hétfői számában jelent meg és az kibővíti és megmagyarázza a november 21-iki törvényrendelet intézkedéseit.

A végrehajtási utasítás szerint az egyéni munkaszerződés, amely határozatlan időre kötött, bármelyik fél által felmondható, azonban a felmondó fél tartozik a másikkal a jogviszony megszűntének időpontját közölni. Ehhez azt fűzi, hogy a felmondó levélben fel kell tüntetni azt a napot, amelyen megszűnik a jogviszony. Ilyen meghatározás „törvényes időre felmondunk” nem felel meg a törvény előírásának. A felmondás írásban és szóban történhetik.

A felmondás a fizikai munkásoknál 15 nappal előbb történik, mint a jogviszony megszűntének napja. (A szellemi munkásoknál az idő szerinti fokozatos tábla szerint.) De a fizikai munkásoknál is módosítás történt, mert ha a munkás 10 évet szolgált egy helyen, a felmondási idő 30 nap.

Mit értünk szolgálati idő alatt? E tekintetben a módosító törvény és már előbb a jogszabály is tisztázta a fogalom körét. Rövidebb időmérésre dacára a munkaviszony folytonosnak tekinthető. Ha az alkalmazott például 2 hónapra elbocsátják a vállalat átszervezése, takarítás, leltárkészítés, munkacsökkenés miatt, de rövid időn belül a vállalatba visszakerül, akkor az utabban lezolgált idő hozzászámítható a megszüntetett jogviszony időtartamához. Ez az intézkedés azért történt, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy egyes vállalatok csak azért küldik el alkalmazottaikat, hogy ne érjék el azt a szolgálati időt, amely által már szabadságra volna igényük.

A törvény legkényesebb utasítása volt az, amely elrendeli, hogy a felmondást indokolni kell

A törvény még annál is tovább megy, amikor azt reméli, hogy az indoklásnak valódnak kell lenni. A valótlon indoklással ellátott felmondás a törvény szerint „a joggal való visszaélés”. Az alkalmazott, aki indokolatlan, vagy valótlon indokolással felmondást kap, perli a munkaadót a felmondási időre járó összeg iránt, de őt terheli a bizonyítás arra nézve, hogy a felmondás indoka nem volt valódi. Ezt a most kiadott végrehajtási utasítás kifejezetten elrendeli.

A végrehajtási utasítás elejét veszi az esetleges jogvitának, amikor kiemeli, hogy milyen esetben valódi a felmondás, vagyis, amikor az alkalmazottnak fel lehet mondani: 1. az alkalmazott állásának megszüntetése, 2. a vállalat átszervezése, vagy működési körének megszüntetése, 3. más vállalattal való egyesítés, 4. a vállalkozó közös vállalatának átcsoportosítása, 5. ugyanazon vállalkozó valamely üzemének megszüntetése. „Ugyanazon vállalkozó” alatt kell érteni azt is, ha a vállalat egy másik vállalat részvénységének birtokában van.

Az ilyen átszervezések esetén a vállalkozó összes vállalatának személyzetét átcsoportosíthatja, az alkalmazottaknak új beosztást adhat, sőt elbocsáthat a beolvadó vállalat alkalmazottai csoportjából és ezeket a beolvadó vállalat tisztviselőivel pótolhatja.

— Kétszázmillió hitelt vesz igénybe a CAPS. A minisztertanács felhatalmazta az állami erdőjövődéket (CAPS), hogy a Letéti Pénztártól 200 millió hitelt vegyen igénybe újabb kitermelések költségének fedezetére. A CAPS biztosítékul lekötötte a Banca Nationalához befolyó jövedelmét.

— Az állattenyésztők támogatása. A Szövetkezeti Intézet ötmillió lejt bocsátott a kis állattenyésztők rendelkezésére, amelyet tápanyagban fognak megkapni és jövő év máciusáig fizetnek vissza.

A kereskedők állam-polgárságának felülvizsgálása

Az állampolgársági revízióknak alárendelt kereskedők állampolgársági kérdését a Kereskedelmi és Iparkamarák felül fogják vizsgálni. A bucarestii kereskedők körében az a riasztó hír járta, hogy január végéig be kellett mutatni a revíziós végzéseket. A hírekkel szemben a bucarestii Kereskedelmi és Iparkamara közleményt adott ki, amely szerint nincsen szó arról, hogy az állampolgársági revízióra vonatkozó részvényeket záros határidőn belül kell bemutatni. Bucarestiben eddig az az intézkedés történt, hogy a céghivatalhoz delegált bíró egyénileg idézi meg az érdekelteket és a végzés bemutatását kéri. Szükség esetén újabb határidőt ad arra, hogy a kereskedő jogerősítő záradékolással láttassa el a végzést. Eddig mindazok a kereskedők kaptak idézést, akik 1932-ig bejegyeztettek, míg most a későbbi években bejegyeztettek fogják megidézni. A kereskedőknek azonban jogukban áll a végzésekkel külön kérvény kapcsán letenni.

A vidéki kereskedelmi és iparkamarákra ugyanezre nére történt hasonló intézkedés, de valószínű, hogy a felülvizsgálatnak ugyanazt a módját fogják követni, mint a fővárosban.

(=) A maximális árak nem változnak. A város vezetősége az árviszsgáló bizottság jelentése alapján úgy határozott, hogy a maximális árakat nem változtatja meg és a januári árakat februárban is érvényben hagyja.

(=) Vásári iparosok figyelmébe. A temesvári munkaadók ipari szindikátusa a vásári iparosok figyelmébe ajánlja, hogy Nagybanja városban a nagyvásárok idején a következő napokon lesznek: március 13—14, június 19—20, augusztus 21—22 és november 13—14. napjain.

(=) Bezárult a bánági román háziipari kiállítás. A bánági román háziipari kiállítás, mely a legteljesebb siker jegyében zajlott le, bezárult. Ez alkalommal kiosztották a jutalmakat is. Dicsérő oklevéllel tüntették ki a következő háziipari gyűjtőket: Belintan Eva tanárnő, Brancovici Elena tanárnő, néhai Imbroane Sofia gyűjtőmánya, Sora Anna, Bocu Severnă, Carabas Silvia, Mezin Paulina, dr. Popovici Mária, dr. Munteanu Stella, Cosma Lucia, Mercea Anna, Folea Julianna és dr. Secosannă Elena ünöket. Azonkívül dicsérő oklevelet kapott 72 falusi kiállító 36 faluból, akinek tárgyai eredetiségükkel, vagy pedig régiségükkel és jó konzerválásukkal keltek feltűnést.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye.
Írta: Félegyházi András

Utánnyomás tilos.

Abban az időben bizony Auboin sokat nélkülözött és nem túlzás az sem, ha azt mondjuk, hogy nyomorgott. A fölfelé való törekvése azonban nemcsak izmos tehetsége adott neki erőt, hanem a szerelem is. Szerelmes volt az énekművészeti akadémia egy kis növendékébe, Yvonne Gerandeauxba, aki a maga művészetében ugyancsak tünenyenes és káprázatos ígért. Volt azonban szerepét nem vallotta be a leánynak. Nem akarta ezzel egyiküknek sem megzavarni fölfelé ivelő pályáját.

Tudta, hogy a lány rokonszenvez vele és egyelőre beírta ezel. Meg akarta várni, míg mindkétben hirt és nevet küzdenek ki maguknak. Azt akarta, hogy babékoszorús homlokkal álljanak az o'tár elé. Tartózkodásában egyelőre még annyira sem ment, hogy a lányt a lakásán meglátogatta volna. Még azt sem tudta, kik és mik a szülői és hol laknak. Emlekszik azonban rá, hogy az ifjú énekesnő már a vizsgaelőadás előtt kapott szerződést Marseillebe.

A vizsgaelőadás után, amely remekül sikerült, Yvonne Gerandeaux hirtelen eltűnt Párisból. Először azt gondolta, hogy nem volt ideje a leánynak föle elbuzoszni és elutazott szerződési helyére, de majd ír onnan. Egyik hét eltelt a másik után. de a sóvárgott levél csak nem jött meg. Végre türelmetlenségében írt a marseillei színház igazgatójának és kérdezősködött Yvonne Gerandeaux felől. A válasz lesújtó volt. Az igazgató azt írta, hogy Yvonne Gerandeaux táviratiag felbontotta a szerződést és nem jelentkezett. Auboin, aki nőlen maradt, az elmúlt huszónháróm év slatt nem tudott egykori eszményképének nyomára akadni és már rég lemondott róla, hogy valaha viszontlássa.

— Ennyi idő után a temetőben kellett viszontlátanom — fejezte be hangosan gondolatait.

— Bizony, mon chér ami, a temetőben, ahová a mult évben kikísértem a férjemet.

Gérard Auboin azonban még mindig párisi fiatalságuk emlékeinek a hatása alatt állott. Ebből fakadt a kérdése is:

— Miért tűnt el annak idején olyan hirtelenséggel Párisból?

— Váratlanul jött a dolog, igen. Magam sem számítottam rá, hogy lehetséges legyen. Ugy történt, hogy a vizsgaelőadás után megismerkedtem Etienne d'Hiver pezsgőgyárossal, aki hevesen udvarolni kezdett és alig néhány nap múlva megkérte a kezemet. A fiatalember megtetszett nekem is és igent mondtam. Völegényem sürgette az esküvőt és a készülődés rohamában még arra sem volt időm, hogy sorsom fordulását közölhessem barátaimmal. Többször gondoltam rá, hogy legalább magának írrok, Gérard. Amde ez is elmaradt. Az esküvő után pedig a boldogságnak olyan végtelen árja permetezett rám, hogy a mámorban az egész világról megfeledkeztem. A későbbi években gyakran eszembe jutott a magával szemben elkövetett mulasztás, valahányszor az újságokban újabb sikereiről olvastam. Párisi tárlatokon gyakran örvendeztem a maga képeinek, Gérard, sőt egyik alkotását a férjemmel meg is vásároltattam.

— Mélyik az? — kérdezte a festő mohón.

— A címe: Színövendékek.

— Kedvenc vászنام volt. Egy csomó csitri leányt és fiút festtettem meg, amint a jelmezekkel, álarokkal, koszorúkkal és színlappokkal kíséretet tanyeremben az ismer: színészek, Sacha Guiternek az előadását hallgatják. Az egyik leányövendékben emlékezetből magát igyekeztem megörökíteni.

— A meglepő hasonlatosságot magam is fölfedeztem a képen. Férjem sokszor mondotta, hogy az arc annyira hűségese mása az enyémnek, mintha csak modellt ültet volna. Megmagyaráztam Etienne-nek, hogy személyes ismeretségben voltunk és ön bizonyára emlékezetből festett meg engem.

— Mint már hangsúlyoztam, ugy is volt.

A gépkeesi gyors félkészéssel megállott.

— Megérkezettünk — szólt a nő — jöjjön föl a lakásomra és lássa viszont a képét.

Gérard Auboin néhány perc múlva ott állott a d'Hiver-villa nagy szalonjában, amelynek dísz-

helyén függött a festménye. Hol a képre, hol pedig a fekete ruhás asszonyra tekintett és kijelentette:

— Maga most is olyan, mint volt huszónháróm esztendő előtt és amilyenek az arcát a lelkemben megörökíttem.

A becsengétt szobalány urnőjének parancsára frissítőket hozott be.

Yvonne d'Hiver és Auboin meghittlen beszélgettek. Sok kérdezni valójuk volt egymástól, amint az már elmaradhatatlan olyan embereknél, akik husz évnél hosszabb ideje nem látták egymást.

Az asszony kiegészítette azt, amit magára vonatkozólag már mondott:

— Férjemmel Párisban kötöttünk házasságot és utána nyomban idejöttünk Lyonba. Nászutra nem mentünk, mert Etienne máris sokáig távol a gyárból, ahol akkoriban még igen sok munkája volt. A pezsgőgyár közös tulajdona volt férjemnek és barátjának, Paul Ringelotnak, akivel együtt alapították és vezették. Később gyakran jártunk együtt Párisban, vagy másutt, mert üzleti utjaira is rendszerint elkísértem. Nagy társaságban azonban sohase jártunk, mert az megzavarta volna a boldogságunkat. Azok a házastársak ugyanis, akik zajos és mozgalmas társasági életet folytatnak, nálam kevesebbet élhetnek egymásnak. Mi pedig a nap minden óráját arra használtuk fel, hogy egymás életét minél gyönyörösebbé és boldogabbá tegyük. Ez sikerült is nekünk.

— Amikor férjem nem volt a gyárban, a lakásunkban keften ugy éreztekk magunkat, mintha egy másik világban, vagy valami rózsaszín felhőn volnánk. Olyankor rajtunk kívül nem létezett senki és semmi. Nem éreztük a közeledő öregséget sem és száz évig is fiatalok maradtunk volna, ha a könyörtelen halál el nem ragadja mellőlme Etienne-t.

Sohajtott és a szomorúság által fátyolozott hangon hozzátette:

— Ezek után megértheti, chér Gérard, hogy naponta megátoatom férjem sírját és egy esztendő után is ugy siratom, mintha csak tegnapi halt volna meg.

A festő lehajtott a fejét és hallgatott.

Ez a gondolat cikázott keresztül az agyán:

— Istenem, hogy tud ez a nő szeretni. Milyen

Az állampolgársági revízió alá eső cégek február 15-ig kötelesek az érdekeit személyek állampolgárságát igazolni

A temesvári kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága ülést tartott, amelyen Giurcaneanu Eduard elnök, jelen voltak Suciu Mihail a kamara kormánybiztos, Besa Cornel alelnök, Catalina Vasile és Roxin Iosif tagok, valamint Fratila Ioan főtitkár.

A kamara vezetősége mindenek előtt rámutatott arra, hogy a Nemzeti Ujjászületés Arconalában a nemzet három alkotmányos tényezője, a mezőgazdaság, az intellektuel foglalkozások és a kereskedelem és ipar van képviselve, a Bánságban pedig a kereskedelem és ipar jelentékeny szerepet visz, ennél fogva

a kamara illetékes helyen közbenjár, hogy a Nemzeti Ujjászületés Arconalának legfelső vezetői szerveiben a Bánsági kereskedelmi és ipara is képviseletet nyerjen.

Az ideiglenes bizottság többek között foglalkozott az állampolgársági revízió alá eső kereskedők nehézségeivel is.

A nemzetgazdasági minisztérium ugyanis rendeletet adott ki, amelynek értelmében az állampolgársági felülvizsgálat alá eső és a kereskedelmi cégjegyzési lajstromban szereplő személyek, cégtulajdonosok, igazgatók, cégjegyzők, kötelesek állampolgárságuk helyzetét igazolni. A kamara ideiglenes bizottságának döntése értelmében.

az összes érdekelt cégek február hó tizenötödikéig hiteles formában a hivatalos iratokból köteles a kamaránál az állampolgársági revízió végleges elintézését igazolni.

Azon személyeknél, akiknél a felülvizsgálat még folyamatban van, de jogerősen befejezést nem nyert, az illető cégek kötelesek ezt is hivatalos formában igazolni. Azokat a cégeket, amelyek február hó tizenötödikéig nem nyújtják be az állampolgárságra vonatkozó igazoló iratokat, a cégjegyzői hivatal a cégek lajstromából törli.

Az ideiglenes bizottság foglalkozott ezután még a vármegyei prefektúra akciójával, amely a szegény gyermekek segélyezését és gondozását célozza. A ka-

mara vezetősége elhatározta, hogy a kamara tagjaihoz fordul azzal a kérelemmel, hogy

ezen nemes akcióban minél hathatósabb formában vegyenek részt

és egyszersmind megbízta Giurcaneanu elnököt, hogy Praporgescu ezredes, megyei prefektussal együtt állapítsa meg a kereskedők és iparosok részvételének módját ezen segélyezési mozgalomban.

(=) AZ IMPORTKERESKEDELEM HELYZETENÉK JAVÍTÁSA. A emesvári kereskedelmi és iparkamara részletes adatokkal rendelkező beadványt készít, amely a temesvári importőrök helyze évél kíván foglalkozni. A beadványt a nemzetgazdasági minisztériumhoz intézik és abban feldolgozzák az egyes szakmák szerint az importkereskedelm helyzetét a kamara terüle én. Rámutat majd a memorandum azokra a nehézségekre, amelyek a behozatali cégeket a szállítás, vám, kontingentálás, devizamegterés terén érintik és egyben megfelelő javaslatokat tesz a minisztériumnak az észlelt nehézségek kiküszöbölésére és a nyomász ó formások megváltoztatására. Azon impor cégeket, amelyek ilyen irányban indítványuk van, felkérk ez uton is, hogy panaszalkat, észrevételeiket és esetleges indítványaita még a mai nap folyamán közöljék a temesvári kereskedelmi és iparkamara titkári híva alával. Ezen esetben a kamarának módjában lesz az érdekel cégek észrevételeit illetékes helyen előterjeszteni és orvoslást kérni.

— A falusi lakosság gabonasegélye. A január 20-iki rendelet örvény 5 millió lejese gabonasegély kiosztásáról intézkedik. Ennek megfelelően a földművelési miniszter a dunai helytartóság tarományi főnökövel együtt beosztotta, hogy az egyes megyék mennyi segélyt kapnak. A legnagyobb összeg, két millió lei Covorul-megyé lakosságának jut.

Árfolyamok, gabonaárak

SZERDA, FEBRUÁR 1.

A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti). Hollandi forint 76.18—77.28, belgas 23.67—24.01, angol font 665.45—676.89, olasz lira 7.172—7.172, dollár 140.07—142.14, francia frank 3.59—3.80, cseh korona 4.70—4.80, svájci frank 31.74—32.22. Ezekben az árfolyamokban a devizafelár is bentfigyeltatik. Dinár 2.89—3.05, pengó 25 és 26.60—27, néme: márka 38—39, felár nélkül.

A bánsági gabonapiacra a buza irányzata szilárd, míg a tengerié lanya. Egyedül az elsőrendű örlöképes kukoricát keresik exportelőkre és ennek az ára emelkedett. A többi gabonanemű iránt lanya ha a kereset. A piczi árak a következők: torontáli buza 78 kilós 420, temesi buza 415, tengeri 330—335, exportkéses tengeri 340, korpa 300, zab 430, takarmányárpa 330, tavaszi árpa 380, muharmag 310, napraforgómag 390, tökmag 710, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 740, nagymalmi liszt 760 lei százkilónként.

A kompenzációs és szabadforgalmi árfolyamok szilárdak. A B. listán lévő árak árfolyamai közül: fontsterling bármely országba 1405—1420 lei, gyarmati font 1400—1410 lei, angliai kifizetés: 1160—1170 lei. A bucarestii szabadforgalomban a következő árfolyamok alakultak ki: angol font, 30 százalékos szabadvóta 1870—1890, angol font, 20 százalékos kvóta 1480—1490, angol font, 40 százalékos kvóta 1160—1170, holland forint, 30 százalékos szabadvóta 209, dollár, 30 százalékos szabadvóta 400—410, svájci frank, 30 százalékos kvóta 90, francia frank, 30 százalékos szabadvóta 10.47, belgas (kliring) 61.60, belgas, 15 százalékos 64—66, svéd korona, 30 százalékos kvóta 94.

— Takarékosagra intette a nemzetgazdasági miniszter a kereskedőket. A Kereskedők és Iparosok Biz'osi Ási és Segélyhivatala, ma tartotta meg alakuló ülését, amelyen Mitita Constantinescu, nemzetgazdasági miniszter, nagy beszédet tartott. Rámutatott arra, hogy az új intézmény csak úgy tudja feladatát betölteni, ha a veze ében tisztesség és takarékoság érvényesül. Ezér: felhívta a vezetőséget, hogy minél kevesebb tisztviselőt alkalmazzon és a költségek jóváhagyásánál a legnagyobb szigorúsággal járjon el, mert minden pénz, amely befolyik, a szegényeké.

végtelenül boldog lehettem volna, ha a sors nekem ajándékozza!

A csendet ismét az asszony törte meg:

— Es mi volt magával, Gérard? Beszéljen magáról.

— Mit beszéljek magamról? Dolgoztam és küzdöttem, amig aztán fokonként megjött az elismerés. Maga is említette, Yvonne, hogy látta a tárlatokon való szereplésemet és az újságokban olvasta a rólam szóló kedvező kritikákat. Az erköcsi siker karöltve járt az anyagi boldogulással. Azok közé a művészek közé tartozom, akiket jól keresőknek neveznek. Vagyonilag független vagyok, Yvonne.

— Van családja? Felesége? Gyermeke?

— Nincs. Senkim sincs.

— Miért nem nősült meg, Gérard?

A festő tágra meresztett szemmel nézett az asszonyra, legyintett a kezével, de nem válaszolt. Yvonne d'Hiver, akiben talán valami homályos sejtés ébredt Auboinnak erre a mozdulatára, a dolgoz nem firtatta tovább.

— Ehelyett mást kérdezett:

— Állandó lakása hol van? Párisban?

— Nem. Lyonban.

— Lyonban? — csodálkozott az özvegy.

— Igen. A múltban Párisban éltem és ott vitam ki magamnak a művészi érvényesülést. Azonban lyoni születésű vagyok és gyakran vágytam ide az élet harcai között. Öt esztendő előtt korán elhunyt anyámtól apám is követte a sirba és ráhagyta a családi házat és a nagykereskedést. Az üzletet felszámoltam, a családi házat pedig átépítettem műteremmel lakással. Már megvolt a művészi hírnevem és elhatároztam, hogy Lyonban telepszem le. Amikor a festőművész képeit már keresik és jól fizetik, akkor mindegy, hogy hol alkotja azokat. Azóta itt élek és az elmúlt öt év alatt csak a képzőművészeti kiállítások idején szoktam Párisban tartózkodni.

— Érdekes, — mondotta az asszony — öt esztendő óta élünk ugyanegy városban és mégsem találkoztunk eddig. Nem furcsa?

— Mindenesetre különös, hogy még a véletlen se hozott minket össze, amióta Párisban huszonhárom év óta az utjaink elváltak. De azért ez valamennyire érthető. Én csak a művészetemnek élek és leginkább művésztársaimmal érintkezem. Van megszokott klubom, vendéglőm és kávéházam és eze-

ken kívül máshová csak ritkán járok.

— Ami pedig engem illet, — vágott Auboin szavába a nő — térjem életben társadalmi mozgásom mindössze a Ringelot-házasparrá és néhány barátunkra szorítkozott, férjem halála óta pedig teljesen visszavonultam élek. Így aztán megőrlöttem, hogy nem kerultunk össze.

— Engedje megkérdeznem, hogyan hívták a férjét? Eddig ugyan csupán a keresznevét említette.

— Etienne d'Hiver volt a neve.

Auboin meglepetten kiáltott föl:

— Etienne d'Hiver?

— Talán ismeri ezt a nevet?

— Hogyne! Nemesak a nevet ismerem, hanem a viselője is jó ismerősem volt. Abba a klubba járt, amelyiknek én is tagja vagyok. Olykor sakkotunk és adomáztunk együtt. De hosszabb és bizalmasabb beszélgetésbe sohase elegendtünk. Ez talán azért volt, mert a klubot aránylag ritkán kereste föl. Sohase beszélt családi körülményeiről és én nem is sejtettem, hogy maga a felesége.

— Látja, látja, hogy milyen tréfákat enged meg magának az élet.

— Bizony furcsán játszott velünk a sors. Lyon félmillió lakosa közül rengeteggel találkoztam, amióta itt lakom és pont magával nem, Yvonne.

— Ugyanezt mondhatom én is. Bár zárkózott életmódot folytattam mindig, mégis jó esett volna találkoznom ifjúkori jó pajtásommal.

A festő eltűndött:

— Látszik, hogy öregszem. Ha nem így volna, meg kellett volna éreznem, hogy maga a közelemben van és hogy egy levegőt szívok magával.

Madame d'Hiver alig észrevétlenül elmosolyodott:

— Bókolni még mindig tud. Erről nem szokott le. Már Párisban mondtam, hogy magában a festőművész mellett költő is rejtezik. Mondja, nem ír verset?

Auboin elpirult. Mert volt idő, amikor bohó korában imádottjáról rimeket faragott. Ez azonban sohase vallotta be senkinek. Most is kitérő választ adott:

— Az én tolam az eset és tintám a festék. Ami költői érzés van bennem, azt mind vászonra vetitem.

Még sokáig beszélgettek.

Az özvegy gyászában, a festőművész pedig agglégényi borultságában is örvendezett a nemvárt viszontlátásnak.

Amikor d'Hiverné vendégét kikísérte, ezzel bucsuzott föle:

— Remélem, nem felik el ismét huszonhárom esztendő, amig újra látom.

Gérard Auboin nevetve válaszolt:

— Hacsak nem utazik el nyomtalanul Lyonból, mint annak idején Párisból. Hátha megint akad kérője, aki feleségül veszi és ismeretlen helyre viszi.

Ahogy ezt az évődést kimondta, máris megbánta. Eszrevette azt a szomorú felhőt, amely az özvegy arcán végigsuhant.

— Etienne után — mondta vontatottan — nem óhajtok más férfi felesége lenni. Az én szívem vihar által szétlőtt, elpusztított kert, amelyben többé nem nyílik virág.

— Bocsásson meg. Nem akartam megbántani. — Tudom és azért nem is neheztelek. Sőt ha a maga tréfás megjegyzésére akarnék ugyanolyan hangon válaszolni, azt kellene mondanom, hogy vajjon kinek kell egy ilyen özvegy öregasszony?

Az e őszoba ajtajában még egyszer a kezét nyújtotta Gérardnak:

— Ujra csak azt mondhatom, ne várakoztasson újabb huszonhárom évig a látogatásával.

— Jövök én, sőt majd gyakran jövök. Csak aztán meg ne unjon.

Mikor a rácsos kapu Gérard Auboin mögött becsukódott, csak akkor jutott eszébe, hogy tájékozódjék, a városnak melyik részében is van most tu lajdonképpen. Mert amikor az asszonnyal autón érkezett, nem jutott eszébe az utvonalat figyelni.

Megnézte a házszám táblát és leolvasta róla:

— Rue Pasteur 65.

Műtermétől mindössze tíz perces gyalogsút, nyira volt ez a villa, amelynek ettől kezdve gyakori vendége lett.

Eleinte ritkábban csegettet meg oda, mert úgy gondolta, így kívánja az illendőség. Később azonban naponta megjelent az özvegnél, akinek látása annyira életszükséglet lett számára, akár a napsugár, vagy a levegő.

(Folytatás következik.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házasság szavankint öt lei. minden más rovatban szavankint kettő lei. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hirlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-traffic, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett). Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-traffic, Piata Lahovari. IV. kerület: March-traffic, Piata Kütt. — Nógrády-traffic, (Tivoli mellett) — Olariu-traffic, Piata Dragalina 6. Tele. fon 45-06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Tele. 5-13.

Állást keres

Fiatal felszeresegéd, gyakorlatl al-
kás keres. Vidékre is megy. Cím Pro-
danovits József Lipova. 625

Zsúrokra, nagy vacsorákra a legfi-
nomabb ételek készítését vállalom.
Nagy gyakorlatl rendelkezem. Ko-
vács Zsuzsa III., Str. Diaconul Co-
resi. 24. 593

Lakás

Két egyszobás lakás. Lehetőleg az I.
kerületben, vagy ahhoz közel kereste-
tik. Címeket kérem a kiadóba leadni.
680

Kétszobás, modern villalakás, 1-2
személynek kiadó. III. Bulev. Mihai
Viteazul 15. 625

Egyszobás, fürdőszobás lakás kereste-
tik, lehet udvari is. Címeket „Fiatl
háaspár” jellegre a kiadóhivatalba
kérem. 691

Keresek háromszobás teljesen modern
lakást, központi fűtéssel és meleg vizel
május elsejére. Ajánlatokat kérek
D. Safirescu táblabíró Curtea de Ane
címrre. 694

A Banca Timisoarei épületében
modern
4 és 3 szobás lakás
és
egy üzlethelyiség
azonnal kiadó. Bővebbet a Banca
Timisoarei házközvetőségénél.

Modern 3 szobás, erkélyes lakás a
Papneveldei bérházban május 1-re
kiadó. I. Str. Lonovics 2. 635

Hátszobás lakás, hallal főútvonalon
kerestetik. Címeket kérem a kiadóba
leadni. 633

Kiadó 1000 leiért kétszobás lakás
mellékkel. III. Str. Feldioara
14. 632

Modern, 4 ucai szobás lakások, má-
jus 1-re kiadó. I. Str. Mărăsesti No.
7. Telefon 29-74. 631

Adás-vétel

Konyhabútor jókarban lévő (modern)
megvételre kerestetik. Címeket ármez
jelöléssel a kiadóba kérem leadni. 690

Vennék szép két-ablakos függönyt.
Címeket „Készpénz” jellegre a kiadó-
ba kérem leadni. 692

Konyha mérleg, hozzá való súlyokkal
megvételre kerestetik. Cím a kiadó-
ban. 693

Oktatás

Női különlegeségi szakmában prakti-
kus tanfolyamot tartok. Érdeklődők
ajánlatát „Jó jövő” jellegre a kiadóhivatal.
626

Külföldi

Kiadó a román nagyvendéglő május
1-re. Bővebbet Alapítványi Pénztár
I. Str. Lonovics 4. 634

Hiteles fordításokat

román, magyar, német, francia, angol,
olasz, szerb, cseh és orosz nyelven, to-
vábbá mindennemű iratok (kérvények,
levelek, szerződések bizonyítványok
stb.) leírását géppel, olcsón, gyorsan
és pontosan vállal: elsőrangú munka-
erőktől támogatva.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírótanár, Bucu-
resti és Timisoara városok volt első
fordítója, Timisoara I., Piata Bratia-
nu 2. szám (Krayzerrel szemben).

Özvegy Klärmann Manoné, született Ker és Ella, mélyen
megtört szívvel a maga és családja nevében jelenti, hogy a leg-
jobb férj, testvér, sógor, vő és nagybácsi,

Klärmann Manó

okleveles mérnök, a Lánggyár cégjegyzője,

36 éves korában, hosszas szenvedés után szerdán délben meghalt.
Temetése pénteken délben 12 órakor megy végbe a józsefvárosi
katolikus temetőben.

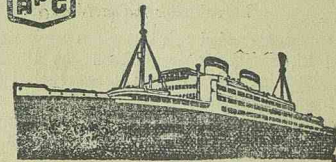
(Részvétlátogatások mellőzését kérjük!)

EMLEKÉT KEGYELETTEL, ÖRÖKKÉ MEGŐRIZZÜK!

Özvegy Klärmann, született Kertész Ella felesége, dr. Bródy
Malvin, Klärmann Teréz nővérei, dr. Bródy Károly, dr. Klär-
mann Benő sógorai, Kertész Blanka és Kertész Vilmos anyósa
és apósa, Klärmann Ferenc unokaöccse

„NIMFA“

különleges fűzőműtermen mérték
után a legújabb fűző- és korzet-
modelleket készíti, úgyszintén min-
dennemű, műtét után szükséges,
kötöket. Timisoara I., Str. Vasile
Alexandri No. 8.

TENGERI UTAZÁSOK

gyorsan, kényelmesen és olcsón a

Hamburg-Amerika Linie

modern hajóival.

ÉSZAKAMERIKABA (Kanada)
KÖZÉPAMERIKABA,
DELEMERIKABA (Chile, Peru),
AUSZTRÁLIABA, KELETAZIABA

és az összes fontos kikötőbe.

Tanulmányi és üdülési utazások
a tengeren egész éven át

Utazások a vilákiállításra
New-Yorkba

Afrika-utazások

a német Afrika vonalakon.

Felvilágosítások, prospektusok díj-
mentesen kaphatók a

**Hamburg-Amerika
Linie S. A. R.**

képviseleténél.

Timisoara I., Str. Mercy 1.

Telefon: 36-66.

A Lánggyár Igazgatósága mélyeséges fájdal-
ommal jelenti, hogy

Klärmann Mano ur,

okleveles mérnök, a gyár cégjegyzője

érdemes és fáradhatatlan munkásság után elhunyt.
Temetése február 3-án, pénteken déli 12 órakor megy
végbe a józsefvárosi temető római katolikus kápol-
nájából.

Értékes munkatársunk emlékét kegyelettel őrizzük
és munkássága példamutató marad mindannyiunk
számára.

Temesvár, 1939. február 1-én.

Az Aromatico vegyipari vállalat mélyesé-
ges fájdalommal jelenti, hogy

Klärmann Manó ur,

okl. mérnök, a vállalat vezetője

elhunyt. Drága munkatársunk emlékét mindenkor ke-
gyelettel őrizzük és az ör, amelyet távozásá szá-
munkra jelent mindannyiunknak mélyeséges veszteség.

Az elhunyt temetése február 3-án, pénteken déli
12 órakor megy végbe a józsefvárosi temető római
katolikus kápolnájából.

Temesvár, 1939. február 1.